

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

ششم دبستان

آموزگاران و اولیای گرامی!

برای دستیابی به اهداف آموزش قرآن و هماهنگی با روش‌های تدریس ارائه شده،
مقدمه‌ی کتاب را با دقت مطالعه کنید.

توجه: صفحات قرآنی پایه ششم ابتدایی به صورت اجرای
آزمایشی است.

طبق مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه و طیّ سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

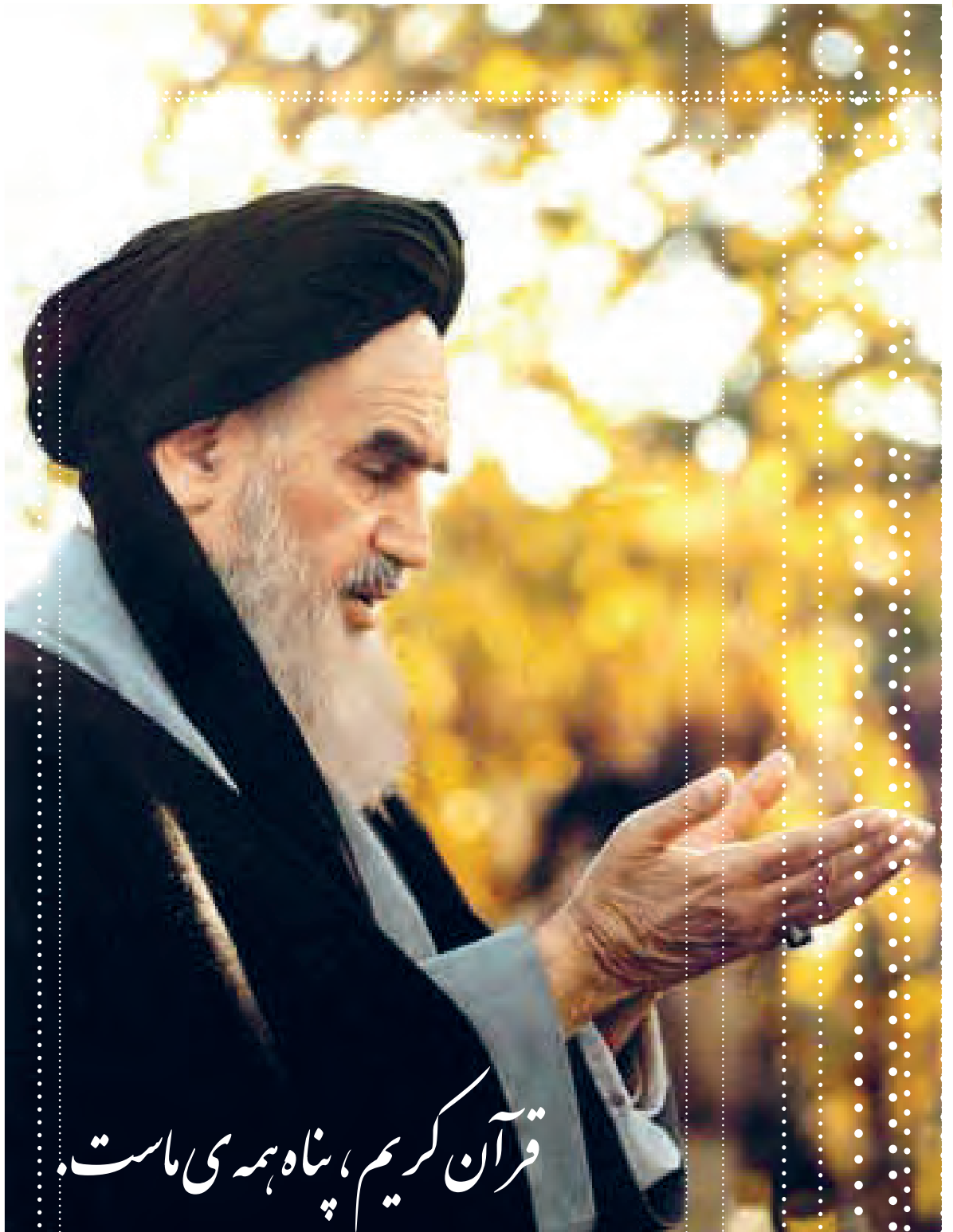

نام کتاب:	آموزش قرآن - ششم دبستان - ۶۰۱
بیداورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه پور، مسعود تهرانی فرجاد، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، منصوره سیدصالحی، سیدمهدی سیف، حسن فلاح، رضا نباتی و مسعود وکیل (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمّدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد عباسی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا) - نفیسه شهزادی، گلنار نروتیان، گلرخ محتاج الفضل، یاسمین نروتیان، عاطفه ملکی جو و مرتضی یزدانی دینانی (تصویرگران) - حمیدرضا سلیمانی (طراح جلد) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر، حسین چراغی، سیما لطفی، فاطمه پزشکی، حمید ثابت کلاچاهی و ناهید خیتام باشی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی ابعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
جایخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ دهم ۱۴۰۰
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.ir مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۳-۲۰۶۷-۵-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-05-2067-3

قرآن کریم، پناه همه می‌ماست.

پیشگفتار

سخنی با والدین دانش‌آموزان
سخنی با آموزگار گرامی

درس اول

۲-۳ یادآوری
۴-۵ نماز در قرآن، سوره‌ی انفال، آیات ۲ تا ۴
۶ آشنایی بیشتر با خط قرآن
۷-۸ سوره‌ی نساء، آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
۹ وقت نماز

درس دوم

۱۰-۱۲ سوره‌ی فتح، آیات ۱ تا ۹
۱۳-۱۴ سوره‌ی فتح، آیات ۱۰ تا ۱۵
۱۵ حتی یک وجب خاک

درس سوم

۱۶-۱۹ سوره‌ی حُجرات، آیات ۱ تا ۶
۲۰-۲۱ سوره‌ی حُجرات، آیات ۷ تا ۱۱
۲۲ مؤمنان برادرند

درس چهارم

۲۳-۲۵ سوره‌ی حُجرات، آیات ۱۲ تا ۱۸
۲۶-۲۷ سوره‌ی ق، آیات ۱ تا ۱۵
۲۸ ملاک برتری

درس پنجم

۲۹-۳۱ سوره‌ی ق، آیات ۳۶ تا ۴۵
۳۲-۳۳ سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۲۳
۳۴ گسترش آسمان
۳۵-۳۶ یادآوری ۱

درس ششم

۳۷-۳۹ سوره‌ی ذاریات، آیات ۴۷ تا ۶۰
۴۰-۴۱ سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۲۱
۴۲ همیشه در تپش

درس هفتم

۴۳-۴۶ شَقُّ الْقَمَرِ، سوره‌ی قمر آیات ۱ تا ۱۶
۴۷-۴۸ سوره‌ی قمر، آیات ۱۷ تا ۳۲
۴۹ نظم در آفرینش

۵۰-۵۲

سوره‌ی الرَّحْمَان، آیات ۱۷ تا ۳۴

درس هشتم

۵۳-۵۴

سوره‌ی الرَّحْمَان، آیات ۴۶ تا ۶۷

۵۵

مردان پارسی

۵۶-۵۸

سوره‌ی واقعه، آیات ۱ تا ۲۶

درس نهم

۵۹-۶۰

سوره‌ی واقعه، آیات ۵۱ تا ۷۴

۶۱

آب و آبادانی

۶۲-۶۴

سوره‌ی حَديد، آیات ۱ تا ۸

درس دهم

۶۵-۶۶

سوره‌ی حَديد، آیات ۱۲ تا ۱۷

۶۷

تولدی دیگر

۶۹

یادآوری ۲

۷۴-۷۶

سوره‌ی حَديد، آیات ۱۱ تا ۱۶

درس یازدهم

۷۷-۷۸

سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱ تا ۵

۷۹

مادر فلزات

۸۰-۸۲

سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱۱ تا ۱۶

درس دوازدهم

۸۳-۸۴

سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱۷ تا ۲۲

۸۵

حزب الله پیروز است.

۸۶-۸۸

سوره‌ی حَشْر، آیات ۱۸ تا ۲۴

درس سیزدهم

۸۹-۹۰

سوره‌ی مُمْتَحِنَه، آیات ۱ تا ۴

۹۱

خدای تصویرگر

۹۲-۹۴

سوره‌ی صَف، آیات ۱ تا ۷

درس چهاردهم

۹۵

سوره‌ی صَف، آیات ۸ تا ۱۴

۹۶-۹۷

رطب خورده، منع رطب کی کند؟

۹۸

همه تسبیح گوی او ...

۹۹

یادآوری ۳

۱۰۰

دعای ختم قرآن

۱۰۱-۱۱۵

قرآن در تابستان

درس آخر

(سوره‌های جمعه، منافقون، تَغَايُن، طَلَاق، تَحْرِيْم، مُلْك و قَلَم)

۱۱۶-۱۱۸

فهرست کلمات ترجمه شده

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. همچنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

همکاران عزیز و دانش آموزان گرامی

این کتاب به وسیله ی کتاب گویا، که قبلاً در اختیار مدرسه قرار گرفته است، تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم، نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی ششم از طریق لوح فشرده موجود در کتابخانه ی مدرسه و یا شبکه ی ملی مدارس (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

پیشگفتار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حضرت امام صادق علیه السلام :

قرآن، عهد خدا با خلقش است؛ پس سزاوار است که هر مسلمانی، در این پیمان الهی بنگرد و هر روز، پنجاه آیه از آن را بخواند.

اصول کافی، کتاب فضل القرآن

پدر و مادرگرامی !

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را برعهده‌ی پدر و مادر گذاشته است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خود را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندانمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا انشاءالله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند قرآن را روان و زیبا بخوانند؛ به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه با قرآن مأنوس باشند و خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. ما نیز می‌توانیم با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، الگوی شایسته‌ای برای کودک خود باشیم.
  - ۲- از فرزندتان بخواهید آیات و عبارات قرآنی هر درس را از روی کتاب برای شما بخواند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.
  - ۳- کتاب گویا یا نرم‌افزار آموزش قرآن پایه‌ی ششم را برای فرزند خود تهیه کنید.
  - ۴- در هر درس، یکی از عبارات زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و ترجمه‌ی آنها الزامی نیست ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آنها را سر لوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. در ضمن حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
  - ۵- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را از روی کتاب و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند.
  - ۶- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و همچنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزشیابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.
- به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، باایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

ان‌شاءالله

پیامبر اعظم اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ :

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی دریا برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد
و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آمرزش می‌کنند.

مُستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

همکار و آموزگار گرامی!

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیشتر شماست. خوب است تفصیل این مطالب را در کتاب راهنمای معلم مطالعه کنید.

اهم اهداف مورد انتظار

هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند :

۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی می‌خوانند.

۲- آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.

۳- عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند. هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیشتر از این، توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.

مراحل تدریس: هر درس، طی چهار جلسه، تدریس، تمرین و پرسش می‌شود.

خواندن قرآن

جلسه‌ی اول

الف) خواندن در گروه: شامل پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه است.

ب) خواندن برای کلاس: با انتخاب معلم، هر دانش‌آموز حدود یک سطر از آیات را برای کلاس می‌خواند.

دو نکته:

♦ سعی شود در هر جلسه هر یک از دانش‌آموزان، حداقل یک سطر از آیات درس را بخوانند.

♦ مهم‌ترین امر در این مرحله، تشخیص و رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان است. معلم از قبل باید آمادگی و توانایی لازم را برای این امر کسب کرده باشد.

تذکره به دانش‌آموزان برای انجام دادن تکالیف انس با قرآن در خانه

انس با قرآن در خانه

جلسه دوم

دانش‌آموزان، قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط، همراه با آن می‌خوانند.

پرسش و ارزشیابی: معلم با پرسش از دانش‌آموزان، توانایی آنها را در خواندن آیات درس ارزیابی می‌کند.

تعدادی از دانش‌آموزان هر کدام یک سطر از عبارات قرآنی این قسمت را به صورت «جمله به جمله» می‌خوانند. این عبارات به صورتی ساده و قابل فهم برای دانش‌آموزان ترجمه شده است تا آنها ضمن آشنایی با مفاهیم اولیه برخی از آیات قرآن کریم، برای فعالیت «کار در کلاس» آماده شوند.

یک نکته:

زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. معنای آنها را از دانش‌آموزان بپرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

به منظور فراهم آوردن زمینه درک و فهم تدریجی عبارات ساده و کوتاه قرآن در هر درس، بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر سطر را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام دادن تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزشیابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود و عدم یادگیری آنها نباید در ارزشیابی مستمر یا پایانی به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان منجر گردد.

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

جلسه سوم

مانند جلسه اول طی دو مرحله‌ی زیر تدریس و تمرین می‌شود:

الف) خواندن در گروه: پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه

ب) خواندن برای کلاس

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

الف) خواندن عبارت پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن توسط چند دانش‌آموز

ب) گفت‌وگوی دانش‌آموزان با دوستان هم‌گروه خود درباره‌ی مفهوم پیام با استفاده از تصاویر

ج) ارائه‌ی نظر دانش‌آموزان درباره‌ی مفهوم و مصادیق پیام در زندگی خود برای کلاس

تبصره: گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان بخواهید که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا عباراتی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند از دانش‌آموزان بخواهید آنها را بیان کنند.

خوب است دانش‌آموزان در آغاز هر زنگ، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

جلسه چهارم

خواندن
از روی قرآن کامل

در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی چهارم هر درس به آوردن قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن

این تمرین طی مراحل زیر انجام می‌شود:

- ۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداًقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.
- ۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.
- ۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را برای یکدیگر می‌خوانند.
- ۴- چند نفر از دانش‌آموزان هر کدام یک سطر از آن صفحه را به صورت «جمله به جمله» برای کلاس می‌خوانند (جمله قرآنی). معلم ضمن تشویق دانش‌آموزان نسبت به موفقیت‌های کسب‌شده، اشکالات روخوانی آنها را به روش صحیح برطرف می‌کند.

یک نکته
از هزاران

در این قسمت یکی از نکات جالب و قابل توجه قرآن کریم در قالب‌ها و شکل‌های متنوعی آمده است. معلم با توجه به وضعیت و امکانات کلاس، این مطالب را به شیوه‌ای جذاب، ارائه می‌کند.

حفظ قرآن

برخی از آیات و عبارات قرآنی برای حفظ توصیه شده‌اند، دانش‌آموزان را به حفظ این بخش تشویق کنید. از این بخش ارزشیابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد.

یادآوری انجام دادن این تکلیف در خانه

درس آخر: قرآن در تابستان؛ این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا (لوح فشرده) نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

رفع اشکالات روخوانی

شرط اولیه‌ی رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان، تسلط معلم به خواندن قرآن کریم و تشخیص اشتباهات است. امید است همه‌ی معلمان واجد این توانایی و تسلط باشند. در غیر این صورت، ضروری است پیش از تدریس، این تسلط حداًقل در مورد آیات درس حاصل شود.

هرگاه دانش‌آموزی کلمه یا عبارتی را اشتباه خواند به شیوه‌ی زیر عمل می‌شود:

صبر می‌کنیم تا آن دانش‌آموز به پایان جمله (معمولاً محل وقف) برسد. ضمن تشویق اولیه، از او می‌خواهیم با آرامش و دقت بیشتر در حرکات، حروف و اتصالات، اشتباه خود را بیابد و تصحیح کند.

انتظار می‌رود اشکالات اغلب دانش‌آموزان توسط خودشان در همین مرحله برطرف شود. در غیر این صورت، معلم باید با توجه به توانایی کلی آن دانش‌آموز، میزان و نوع اشکال، یکی از روش‌های زیر را با تشخیص خود به کار گیرد:

- ۱- معلم هر دو حالت صحیح و غلط آن کلمه یا عبارت را می‌خواند و سپس از همان دانش‌آموز سؤال می‌کند که کدام یک صحیح است.
- ۲- معلم کلمه یا عبارت مورد نظر را روی تخته می‌نویسد و با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های آن از دانش‌آموزان می‌خواهد آن کلمه یا عبارت را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند.

دو نکته :

الف) از بی‌توجهی به رفع اشکال دانش‌آموزان و نیز پافشاری و سخت‌گیری بیجا در این امر پرهیز کنید.
ب) برای آگاهی بیشتر نسبت به سایر روش‌های رفع اشکالات روخوانی به کتاب راهنمای معلم و نیز کتاب مبانی و روش آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی (کد ۶۰۱۱) مراجعه کنید.

پرسش و ارزیابی :

به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان در آموزش قرآن، همیشه در آغاز هر جلسه، پس از گفت و گو درباره‌ی چگونگی انجام دادن تکالیف انس با قرآن در خانه و یادآوری اهمیت خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، آیات جلسه‌ی قبل را از دانش‌آموزان پرسش کنید.
از دانش‌آموزان بخواهید آیات دروس را بخوانند و مفهوم پیام‌های قرآنی را بیان کنند.
برای آگاهی از تفصیل نکات فوق به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی (کد ۵۳/۵) مراجعه کنید.

دو تذکر مهم :

۱- در درس قرآن، هیچ‌گونه پرسش و ارزشیابی کتبی به‌عمل نمی‌آید.
۲- به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمات و عبارات بخش کار در کلاس نیستند، بنابراین می‌توانید دانش‌آموزانی را که در این زمینه علاقه و توانایی بیشتری از خود نشان می‌دهند به شیوه‌ی مناسب تشویق کنید.

چند توصیه

۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه قرائت آن و حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
۲- در صورت امکان فایل کتاب گویا را تهیه کنید و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.
۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، استماع قرائت آیات درس در خانه، انجام دادن فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (مدرسه‌ی قرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه‌ی قرآن و معارف سیما و ...
۴- توجه کنید دانش‌آموزان باید تمام این فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.

امید است که خداوند همه‌ی کارهایتان را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را از باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.
پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

quran-dept@talif.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

پیام‌نگار (ایمیل)

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ

یادآوری کن، که یادآوری مفید است.

سوره اعلیٰ، آیه ۹

یادآوری

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس ششم دبستان تبریک می‌گوییم. امیدواریم در سال جدید تحصیلی نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیشتر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. سعی کنید هر روز تعدادی از آیات قرآن را بخوانید تا به تدریج با آن انس بگیرید. در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام دهید.
تمرین اول: با دقت در حروف ناخوانا، این عبارات قرآنی را بخوانید.

- «ی» زیر الف کوچک (ی)

۱- وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

۲- أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ

- «ی» بعد از تنوین فتحه (ـِ ی)

۱- یَوْمَ لَا يُعْنَىٰ مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا

۲- قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ

- «الف» بعد از واو آخر (وا)

۱- وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا

۲- وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ

تمرین دوم: این عبارات قرآنی را با دقت در حروف ناخوانای زیر همزه بخوانید.

- «و» پایه‌ی همزه (و)

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۲- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ

۳- إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ

۴- وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ

- «ی» پایه‌ی همزه (ی)

- ۱- وَ هَيَّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
۲- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
۳- وَ مَا يُبْدِيهِ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ
۴- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

تمرین سوم : این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی مدّ (کشیده‌تر خواندن صداهاى ا ، و ، ی) بخوانید.

- ۱- فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا
۲- فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ
۳- وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا
۴- الْحَاقَّةُ ۱ مَا الْحَاقَّةُ ۲

تمرین چهارم : آیه‌ی ۲۰ سوره‌ی مُزَّمِّل را با رعایت علائم وقف (ع، ز، ط، -) بخوانید و اتصالات آن را مانند نمونه با فلش

( ) نشان دهید.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَ نِصْفَهُ وَ ثُلُثَهُ وَ طَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ
وَ اللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ
عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَ آخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَ آخَرُونَ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنْهُ وَ أقيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اقْرَأُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَ أَعْظَمَ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

در خانه، سوره‌ی مُزَّمِّل را از روی قرآن کامل* پیدا کن و آخرین آیه‌ی آن را بخوان.

* در آخر هر قرآن کامل، فهرست سوره‌های قرآن آمده است. برای یافتن هر سوره می‌توانید از این فهرست استفاده کنید.

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده، ترجمه شده است. این ترجمه‌ها شما را با فهم تدریجی قرآن کریم آشنا می‌کند. به یاد داشته باشید نیازی به حفظ ترجمه‌ی این آیات نیست. در بخشی از تمرین‌های این کتاب و نیز در کتاب‌های دوره‌ی متوسطه با معنای آیات قرآن کریم بیشتر آشنا خواهید شد.

خواندن قرآن

«نماز در قرآن»

در سال‌های قبل با برخی از آیات قرآن درباره‌ی اهمیت و جایگاه نماز آشنا شده‌اید؛ در آیات ۲ تا ۴ **سوره‌ی انفال** نیز به این موضوع اشاره شده است. این آیات را بخوانید و به ترجمه‌ی آنها توجه کنید.

۱- **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ**
مؤمنان کسانی هستند که چون یاد خدا شود، دل‌هایشان خاشع می‌شود،

۲- **وَ إِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا**

و چون آیات او برایشان تلاوت شود ایمانشان بیشتر می‌شود،

۳- **وَ عَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ**

و ایشان بر پروردگار خود توکل می‌کنند.

۴- **الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ**

مؤمنان کسانی هستند که نماز را برپا می‌دارند.

۵- **وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ**

و از آنچه به ایشان روزی دادیم، انفاق می‌کنند.

۶- **أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا**

ایشان مؤمنان واقعی هستند.

۷- **لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ**

برایشان درجه‌هایی نزد پروردگارشان است،

۸- **وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ**

و آمرزش و روزی ارزشمند.

آیه‌ی دوم سوره‌ی انفال (عبارت‌های اول تا سوم) را همراه با ترجمه حفظ کنید.

دانش آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی‌های خود و با استفاده از ترجمه‌های آیات درس و دانسته‌های قبلی خود انجام دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول: معنای این کلمات قرآنی را رو به روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   قُلُوبٌ : ...   صَلَاةٌ : ...   رَزَقٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- يُقِيمُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

۲- يُنْفِقُونَ انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

تمرین سوم: آیه ۳ سوره بقره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را کامل کنید.

۱- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

... ایمان می‌آورند به ... و ... را

۲- وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

و از آنچه به آنها روزی دادیم، ...

آیات نماز در قرآن را بخوان و درباره‌ی عبارت‌های ۴ و ۵ با خانواده‌ی خود

گفت و گو کن.

آشنایی بیشتر با خط قرآن: دانش آموزان عزیز! شما در سال‌های گذشته با ویژگی‌های خط قرآن آشنا شده‌اید. در این جلسه، برای توجه بیشتر به خط قرآن، برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های این خط آمده است. لطفاً به آنها دقت کنید و شکل آنها را خوب به خاطر بسپارید.

این کلمات را بخوانید و آنها را باهم مقایسه کنید.

ردیف	نوشته می‌شود	خوانده می‌شود
۱	اَلْكِتَابِ	اَلْكِتَابِ
۲	اَلْقِيَمَةِ	اَلْقِيَمَةِ
۳	لِلْكَافِرِينَ	لِلْكَافِرِينَ
۴	اَرَاكَ	اَرَاكَ
۵	خَطِيئَةً	خَطِيئَةً
۶	بَرِيئًا	بَرِيئًا
۷	اَلصَّلَاةِ	اَلصَّلَاةِ
۸	اَلْحَيَاةِ	اَلْحَيَاةِ
۹	بِهِ	بِهِ
۱۰	نَفْسِهِ	نَفْسِهِ

فعّالیت: به کمک هم گروهی خود، کلمات بالا را در صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آنها را با صدای بلند بخوانید.

آشنایی با علائم وقف*

م علامت وقف لازم

ط علامت وقف خیلی خوب

ج علامت وقف خوب

ز علامت وقف مناسب

* علامت تقسیمات قرآنی مانند جزء، حزب، نیم حزب و ...

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلِتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٢﴾ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

آیات این صفحه را به صورت جمله به جمله بخوان و هنگام گوش کردن به قرائت این آیات، به ویژگی های خط قرآن دقت کن.

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا

قطعاً نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۱۰۳

فعالیت ۱- به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی اهمیت خواندن نماز و وقت آن گفت و گو کنید.

فعالیت ۲- آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی نساء را بخوان و بگو کلمه‌ی «صلاة» چند بار در این آیه آمده است؟

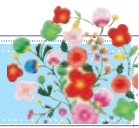

انس با قرآن کریم (استان تهران، شهرری، حرم امام خمینی)

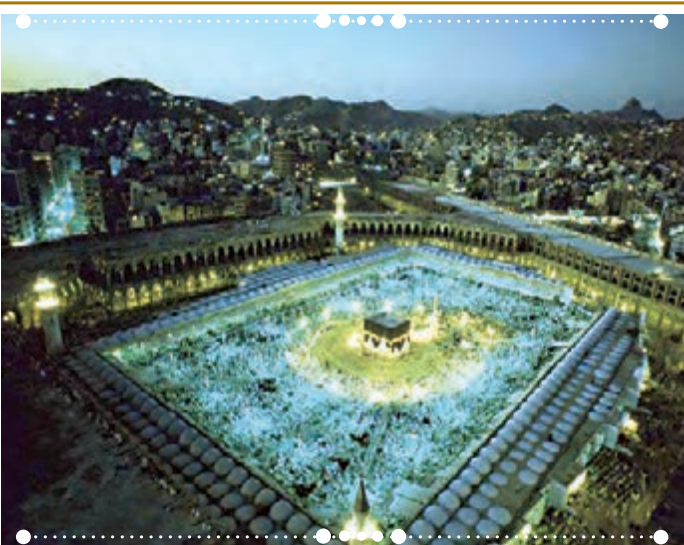
از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن دو صفحه را برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز حدود یک سطر را با صدای بلند می خواند.

وقت نماز

یک نکته
از هزاران

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
و با حمد و ستایش، پروردگارت را قبل از طلوع و غروب خورشید

وَمِنْ آثَارِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
و در برخی از ساعات شب و روز نیز خدا را تسبیح کن

لَعَلَّكَ تَرْضَى
تا راضی و خشنود گردی.

سوره ی طه، آیه ی ۱۳۰

در ادامه ی آیات درس، آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳ سوره ی نساء را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن «خانه»

سوره ی فتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِن ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ
 صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾
 هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدُوا
 إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ﴿٥﴾ وَكَانَ ذَلِكَ عِندَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾
 وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
 الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾
 وَاللَّهُ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿٧﴾
 إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِيُثْمِنُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

خواندن قرآن

صفحه ۱۱ قرآن کامل

قراوت آیات درس را با استفاده از کتاب گویا گوش کن و سعی کن مانند آن
 جمله به جمله بخوانی.

این باقرآن در حد

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۷ تا ۹ سوره‌ی فتح را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

و برای خداست لشکریان آسمان‌ها و زمین

۲- وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

و خداوند شکست‌ناپذیر و حکیم است.

۳- اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا

قطعاً ما فرستادیم تو را، گواه (بر مردم) و بشارت‌دهنده و هشداردهنده

۴- لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ

تا (ای مردم) ایمان بیاورید به خدا و پیامبرش،

۵- وَ تُعَزِّرُوهُ وَ تُوَقِّرُوهُ

و یاری کنید او را و بزرگ دارید او را (پیامبر را)؛

۶- وَ تُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَ اَصِيلاً

و تسبیح بگویید و ستایش کنید او (خدا) را بامداد و شامگاه.

تمرین اول: معنای این کلمات را روبه‌روی آنها بنویسید.

اللَّهُ: ...   سَمَوات: ...   اَرْض: ...   رَسول: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- جُنود: لشکریان   فرشتگان
- ۲- مُبَشِّر: بشارت دهنده   هشداردهنده
- ۳- نَذیر: بشارت دهنده   هشداردهنده

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید. عبارت سوم را همراه با ترجمه حفظ کنید.

سوره‌ی کَهِف

۱- فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴿۱۴﴾

پس گفتند: پروردگار ما، ... و ... است.

سوره‌ی قَصَص

۲- إِنَّ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَ كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿۸﴾

قطعاً ... و ... و ... آن دو، خطاکار و گناه کار بودند.

سوره‌ی احزاب

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيرًا ﴿۴۵﴾

ای ... قطعاً ما فرستادیم تو را گواه و ... و ...

عبارات قرآنی این جلسه را بخوان و بگو کدام یک از این عبارات با پیام قرآنی درس اول ارتباط دارد.

سوره ی فتح

خواندن قرآن

صفحه ی ۵۱۲ قرآن کامل

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
 فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ
 عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ
 مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ
 بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ
 بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
 وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ
 وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمَرْ بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَاللَّهُ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ
 إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا
 كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا

(ای پیامبر، قطعاً ما پیروزی چشمگیر و بزرگی نصیب تو کردیم.)

فتح: پیروزی

سوره فتح، آیه ...

با توجه به این دو تصویر درباره یاری رساندن خداوند به رزمندگان اسلام، گفت و گو کنید.

فتح مکه

آزاد سازی خرمشهر

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و شماره ی آیه آن را در جای خالی پیام قرآنی بنویسید.

برای پیروزی بر دشمنان، چه کارهایی را باید انجام دهیم؟ در این مورد با اعضای خانواده ی خود صحبت کن.

این باقرآن دهانه

انس با قرآن در جبهه

شهید غلامحسین تازه عصاره، استان خوزستان، شهر مقاوم دزفول

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

یک نکته
از هزاران

حتی یک وجب خاک

صدام با تحریک و حمایت دشمنان انقلاب اسلامی با همه ی قوای خود در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ به ایران حمله کرد. این جنگ تحمیلی هشت سال به طول انجامید. در این مدت، رزمندگان جان برکف ایران بیش از ۱۰۰ عملیات بزرگ را علیه دشمن متجاوز، برنامهریزی و اجرا کردند. در چند سده ی اخیر، این تنها جنگی بود که دشمن توانست حتی یک وجب از خاک ایران عزیزمان را به چنگ آورد.

در حماسه ی دفاع مقدّس، نام عملیات زیر، برگرفته از آیات قرآن یا نام برخی از سوره های قرآن کریم بود.

ردیف	نام عملیات	تاریخ	توضیحات
۱	نصر (۱ تا ۷)	دی ۵۹ تا مرداد ۶۶	۷ عملیات به نام سوره ی نصر
۲	فتح (۱ تا ۹)	خرداد ۶۰ تا مرداد ۶۶	۹ عملیات به نام سوره ی فتح
۳	لا اله الا الله، محمد رسول الله	آذر ۶۰	ابتدای آیه ی ۲۹ سوره ی فتح
۴	مطلع الفجر	آذر ۶۰	از آیه ی آخر سوره ی قدر
۵	فتح المبین	نوروز ۶۱	آخر آیه ی ۱ سوره ی فتح
۶	والفجر (۱ تا ۱۰)	فروردین ۶۲ تا اسفند ۶۶	۱۰ عملیات به نام سوره ی فجر
۷	رمضان	تیر ۶۱	ابتدای آیه ی ۱۸۵ سوره ی بقره
۸	بدر	اسفند ۶۳	از آیه ی ۱۲۳ سوره ی آل عمران
۹	انصار	مهر ۶۵	از آیه ی ۱۴ سوره ی صف
۱۰	مرصاد	مرداد ۶۷	از آیه ی ۱۴ سوره ی فجر

در ادامه ی آیات درس، از آیه ی ۱۶ تا ۲۳ سوره ی فتح را از روی
قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

سوره حُجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ
بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ
عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾
وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ
فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ
فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نُدْمِينَ ﴿٦﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۱۵ و ۵۱۶ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقران در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره ی حُجرات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران* یکدیگرند

۲- فَاصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ

پس میان برادرانتان اصلاح کنید.

۳- وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

و تقوای خدا را پیشه کنید تا مورد لطف و رحمت او قرار گیرید.

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای کسانی که ایمان آوردید (ای مؤمنان)،

۵- لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

گروهی (از شما) گروه دیگری را مسخره نکند،

۶- عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ

چه بسا آنها از اینها بهتر باشند.

۷- وَلَا نِسَاءً مِّنْ نِّسَاءٍ

و هیچ گروهی از زنان، گروه دیگری از زنان را مسخره نکند،

۸- عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

چه بسا آنها بهتر از اینها باشند؛

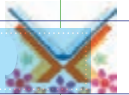
۹- وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ

و از یکدیگر عیب جویی نکنید،

۱۰- وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ... ﴿۱۱﴾

و برای یکدیگر لقب‌های بد نگذارید.

حفظ قرآن

یکی از عبارت‌های ۱، ۲، ۵، ۹ و ۱۰ را همراه با ترجمه‌ی آن حفظ کنید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ: ...   الَّذِينَ: ...   قَوْم: ...   خَيْر: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اتَّقُوا: توقّف کنید   تقوا پیشه کنید

۲- يَا أَيُّهَا: ای   کسانی که

۳- نِسَاء: زنان   مردان

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی توبه، ۷۳

۱- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

ای ...   جهاد کن با ...   و ...

سوره‌ی بقره

۲- وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۲۳۳﴾

و ... خدا را... و بدانید که ...   به آنچه عمل می‌کنید ...   است.

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ

...   پیامبر ...   به همسرانت و دخترانت و ...   مؤمنان

سوره‌ی احزاب، ۵۹

يُدْنِينَ عَلِيَهُنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ

که با چادر یا پوشش بلند، خود را بپوشانند.

آیات این جلسه را با توجه به معنا، بخوان.

این با قرآن در خانه

سوره‌ی حُجُرَات

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ
 مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ
 وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ
 وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّشِدُونَ ﴿٧﴾ فَضَلَّ اللَّهُ
 وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِنْ طَائِفَتَانِ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَت
 إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ
 إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
 وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ
 إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
 تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ
 عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ ۖ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ
 أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ
 وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۚ بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ
 بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۱۶ قرآن کامل

از هم عیب جویی نکنید؛

و لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ

و یکدیگر را با لقب ناپسند صدا نزنید.

و لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ

سوره ی حُجرات، آیه ی ...

به کمک شعر و تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

سیریک روز طغنه زد به پیاز
که تو مسکین چقدر بد بویی
گفت از عیب خویش بی خبری
زان ره، از خلق عیب می جویی
خوشتن بی سبب بزرگ مکن
تو هم از ساکنان این کوی
در خود، آن به، که نیک تر نگری
اول آن به، که عیب خود گویی

پروین اعتصامی

فعالیت : با مراجعه به آیات صفحه ی قبل، شماره ی آیه ی پیام قرآنی را در قسمت خالی آن بنویسید.

۱- آیات صفحه ی قبل را بخوان.

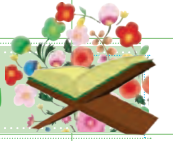
۲- با کسانی که از دیگران عیب جویی می کنند و به آنها لقب ناپسند می دهند، خوب است چگونه رفتار کنیم؟

اس باقران در خانه

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان فارس، شهرستان داراب

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

یک نکته
از هزاران

مؤمنان برادرند

حج، نماد برادری و وحدت مسلمانان جهان

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران یکدیگرند

سوره‌ی حجرات، آیه‌ی ۱۰

امیر المؤمنین امام علی علیه السلام :

با همه‌ی مردم مهربان باش،

زیرا آنها یا برادران دینی تو هستند، یا انسان‌هایی هستند که در آفرینش با تو یکسان‌اند.^۱

صفحه‌ی اول و دوم سوره‌ی حُجُّرات را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

سورهی حُجُرَات

خواندن قرآن

صفحه ۵۱۷ قرآن کامل

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ
أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُلْ
لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ
وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصُّدِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهُ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾
يُمْنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ
يُمْنٌ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقران دخت

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۱۲ و ۱۸ سوره‌ی حُجرات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اجتناب و دوری کنید از بسیاری از گمان‌ها،

۲- إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

قطعاً بعضی از گمان‌ها گناه است؛

۳- وَ لَا تَجَسَّسُوا

و (در کار یکدیگر) تجسس نکنید،

۴- وَ لَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ... ۱۲

و غیبت یکدیگر را نکنید ...

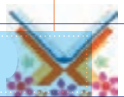
۵- إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

قطعاً خدا می‌داند نهران و غیب آسمان‌ها و زمین را

۶- وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا تَعْمَلُونَ ۱۸

و خدا بیناست به آنچه عمل می‌کنید.

حفظ قرآن

یکی از عبارات این صفحه را همراه با ترجمه‌ی آن از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

ظَنٌّ: ...   بَعْضٌ: ...   غَيْبٌ: ...   بَصِيرٌ: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اجْتَنِبُوا: اجتناب و دوری کردند اجتناب و دوری کنید
- ۲- إِنَّ: قطعاً شاید
- ۳- اِنَّكُمْ: نام گناه
- ۴- يَعْلَمُ: می داند می دانی
- ۵- تَعْمَلُونَ: عمل کردید عمل می کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره   ۱- إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۰﴾
... به آنچه ... است.

سوره‌ی نحل   ۲- إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾
... و شما نمی دانید.

سوره‌ی نساء، ۱۱۱   ۳- وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَىٰ نَفْسِهِ
و هر کس انجام دهد ... ، پس فقط به زیان خودش آن را انجام داده است.

سوره‌ی نحل، ۳۶   ۴- وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
و قطعاً بر انگیختیم در هر امتی ... ی را که عبادت کنید ... را و ... از ...

۱- عبارات قرآنی این جلسه را بخوان.

۲- سه رفتار ناپسندی را که در عبارات صفحه‌ی قبل بیان شده، نام ببر و درباره‌ی ارتباط آنها فکر کن.

اسرار قرآن در خانه

سوره‌ی ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ
فَقَالَ الْكُفْرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أَمْ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ
وَعِنْدَنَا كُتُبٌ حَفِيزَةٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ﴿٥﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ
كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا
وَالْقَيْنَاهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾
تَبْصِرَةً وَذِكْرًا لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ
لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا
كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَتَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَأَصْحَابُ الْاِيكَةِ
وَقَوْمُ ثُبَعٍ ﴿١٤﴾ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٥﴾
أَفَعَيْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۱۸ قرآن کامل

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ

بهترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست.

سوره ی حُجرات، آیه ۱۳

با هم فکری اعضای گروه خود، چند صفت دیگر افراد با تقوا را در جاهای خالی بنویسید.

خوش اخلاقی	...	امانت داری	قرآن خواندن
...	ان اکرمکم عندالله اتقاکم		...
پرهیز از اسراف			پاکیزگی
...			...
...	غیبت نکردن	...	سلام کردن

فعالیت قرآنی اول: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را بخوانید.

فعالیت قرآنی دوم: پیام قرآنی را طبق نمونه بالا اعراب گذاری کنید.

۱- آیات صفحه ی قبل را بخوان.

۲- درباره ی برترین صفت انسان در نزد خدا با خانواده ی خود گفت و گو کن.

خواندن
از روی قرآن کامل

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

یک نکته
از هزاران

ملاک برتری

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا
إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

ای مردم، ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم،
و شما را از نژادهای مختلف و گروه گروه قرار دادیم، تا یکدیگر را بشناسید.
قطعاً بهترین شما در نزد خدا، باتقواترین شماست؛
آری خدا، دانای آگاه است.

سوره‌ی حجرات، آیه‌ی ۱۳

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی «ق» از روی قرآنی که در خانه دارید،
بخوان.

از باقرآن در خانه

انسان با قرآن کریم در استان کرمان

سوره ی ق

خواندن قرآن

صفحه ۵۲۰ قرآن کامل

وَ كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ
بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ
وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾
فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ
فَسَبِّحْهُ وَآدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ
مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ
ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمْيْتُ
وَاللَّيْلَ الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا
ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ
مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

قرائت آیات درس را از کتاب گویا گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله
بخوانی.

آیات قرآن در خانه

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۵ تا ۱۹ سوره‌ی ذاریات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

خواندن قرآن

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

قطعاً افراد باتقوا در بهشت‌ها و چشمه‌سارها هستند.

۲- آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

دریافت می‌کنند آنچه را که پروردگارشان به آنها بخشیده است؛

۳- إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

اینها پیش از این، از نیکوکاران بوده‌اند.

۴- كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

ایشان اندکی از شب را می‌خوابیدند؛

۵- وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و در سحرها عبادت و استغفار می‌کردند؛

۶- وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان برای فقیران و نیازمندان سهم مشخصی قرار می‌دادند.

حفظ قرآن

عبارت ششم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

جَنَاتٍ : ...   رَبِّ : ...   مُحْسِنِينَ : ...   لَيْلٍ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُتَّقِينَ : افراد با تقوا   افراد با ایمان

۲- عُيُونٌ : بهشت‌ها   چشمه‌ها

۳- آيَاتٌ : آیه‌ها، نشانه‌ها   آیه، نشانه

۴- نَاسٌ : آتش   مردم

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی مُرْسَلَات ۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

... در سایه‌ی درختان و کنار ... هستند.

سوره‌ی آل عمران ۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

این (قرآن) پیام روشن برای ... و ... و پند و اندرز برای ... است.

سوره‌ی بقره ۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

این چنین خداوند بیان می‌کند ... خود را برای ... ، تا آنها تقوا پیشه کنند.

عبارات قرآنی صفحه‌ی قبل را با توجه به معنای آنها بخوان.

این با قرآن در خانه

سوره‌ی ذاریات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 وَ الذَّرِیَّتِ ذَرَوْا ۱۱ فَا لِحَمِلَتِ وِقْرًا ۱۲ فَا لَجَرِیَّتِ یُسْرًا
 ۱۳ فَا لِمُقَسِّمَتِ اَمْرًا ۱۴ اِنَّمَا تَوْعَدُوْنَ لَصٰدِقٌ ۱۵
 وَ اِنَّ الدِّیْنَ لَوَاقِعٌ ۱۶ وَ السَّمَا ءِ ذَاتِ الْحُبِّكِ ۱۷
 اِنَّكُمْ لَفِی قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ۱۸ یُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ اُفِكَ ۱۹
 قُتِلَ الْخَرُّصُوْنَ ۲۰ الَّذِیْنَ هُمْ فِی غَمْرَةٍ سَاهُوْنَ ۲۱
 یَسْئَلُوْنَ اَیَّانَ یَوْمِ الدِّیْنِ ۲۲ یَوْمَ هُمْ عَلَی النَّارِ یُفْتَنُوْنَ ۲۳
 ذُو قُوْفٍ فَتَنَتْكُمْ هٰذَا الَّذِی كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ۲۴
 اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِی جَنَّتٍ وَعَیُوْنٍ ۲۵ ؕ اِخِذِیْنَ مَا ءَاتٰهُمُ
 رَبُّهُمُ ۲۶ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُّحْسِنِیْنَ ۲۷ كَانُوْا قَلِیْلًا
 مِنْ اَیْلِ مَا یَهْجَعُوْنَ ۲۸ وَ بِالْاَسْحَارِ هُمْ یَسْتَغْفِرُوْنَ ۲۹
 وَ فِیْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ وَ الْمَحْرُوْمِ ۳۰ وَ فِی الْاَرْضِ
 ؕ اٰیٰتٌ لِّلْمُوقِنِیْنَ ۳۱ وَ فِیْ اَنْفُسِكُمْ ؕ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ۳۲
 وَ فِی السَّمَا ءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تَوْعَدُوْنَ ۳۳ فَوَرَبِّ السَّمَا ءِ
 وَ الْاَرْضِ اِنَّهٗ لِحَقٌّ مِّثْلَ مَا اَنْتُمْ تَنْطِقُوْنَ ۳۴

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۲۰ و ۵۲۱ قرآن کامل

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

و خدا را قبل از طلوع خورشید و قبل از غروب آن عبادت و ستایش کن.

سوره ی ق، آیه ۳۹

به کمک تصویر و گفت و گو با دوستان خود، بگویید این پیام با کدام یک از پیام‌های قرآنی درس‌های قبل ارتباط دارد؟

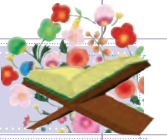

فعالیت : این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را همراه با آیه‌ی بعدی بخوانید.

آیات صفحه‌ی قبل را بخوان و با استفاده از رسانه‌های ارتباط جمعی، ساعات اذان یکی از روزهای این هفته را یادداشت کن.

انس با قرآن کریم در استان سیستان و بلوچستان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

گسترش آسمان

یک نکته از
هزاران

وَ السَّمَاءِ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

و آسمان را با قدرت بنا کردیم و آن را گسترش می‌دهیم.

سوره‌ی ذاریات

زُرژ گاموف - دانشمند روسی - در کتاب «آفرینش جهان» می‌گوید:

فضای جهان که از میلیاردها کهکشان تشکیل یافته در حال انبساط و گسترش است.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۴۶ سوره‌ی ذاریات از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

این باقرآن در خانه

یادآوری ۱

فعالیت ۱: این دانش آموز رزمنده می خواهد پس از شکست دشمن متجاوز، پرچم اسلام را به اهتزاز درآورد، او را در این پیروزی یاری کنید.

فعالیت ۲: با دقت در شکل همزه و ناخوانا بودن پایه ی آن، کلمات و عبارات قرآنی زیر را بخوانید.

هُؤْلَاءِ	يَبْدَأُ	ءَآنَت	لُؤْلُؤًا
شَنَّانُ	فُوَادُ	نَبِيٍّ	تَأْوِيلُ

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۲- حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ.

فعالیت ۳: این حدیث شریف، کدام پیام قرآنی را به یاد شما می آورد؟ در این باره با دوستان خود گفت و گو کنید.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ

بهترین کارها در نزد خداوند، نگهداری زبان است.

فعالیت ۴: ذکر تشهد نماز را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گواهی می‌دهم که ... جز ...

۲- وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

او یکتاست و نیست ... برای او.

۳- وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

و گواهی می‌دهم که ... بنده‌ی او و ... اوست.

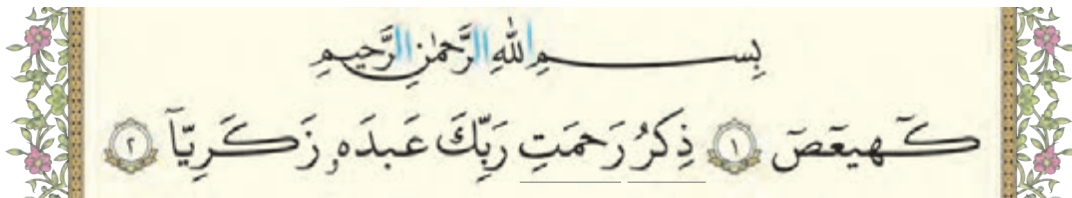
۴- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

بار الها! درود فرست ... محمد و ... محمد

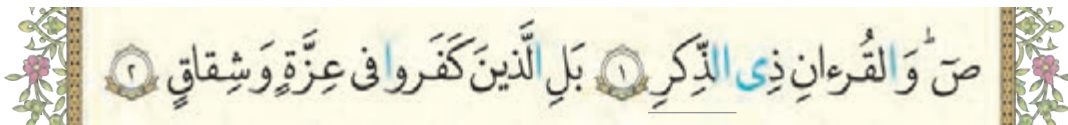
فعالیت ۵: این آیات قرآنی را با دقت در حروف مقطعه بخوانید و با توجه به علامت‌های وقف (م ، ط ، ج ، ز)

و آخر آیات، وقف کنید.

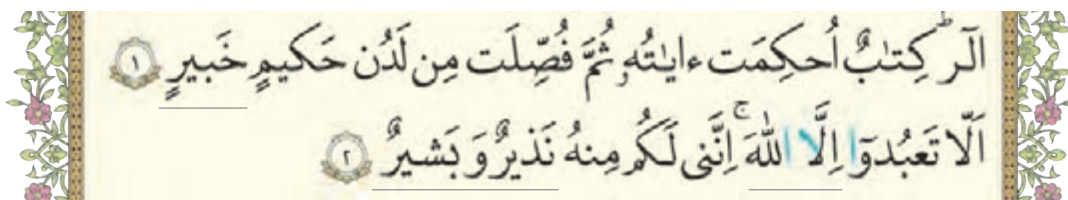
سوره‌ی مریم

سوره‌ی صاد

سوره‌ی هود

سوره ذاریات

خواندن قرآن

صفحه ۵۲۲ و ۵۲۳ قرآن کامل

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾
 وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيَّدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ
 شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾
 فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾
 وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ
 نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾ كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَاصَوْبِهِ
 بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَآغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾
 وَذَكَرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾
 وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾
 مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ ﴿٥٧﴾
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ
 ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

این قرآن در خانه

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۵۵ تا ۵۸ سوره ی ذاریات را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- وَ ذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ۵۵

و تذکر بده، پس قطعاً تذکر برای مؤمنان سودمند است.

۲- وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۵۶

جن و انسان را خلق کردم تا مرا عبادت و اطاعت کنند (برای رسیدن به راه راست و رستگاری)

۳- مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ

از آنها هیچ روزی نمی خواهم

۴- وَ مَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونِ ۵۷

و نمی خواهم که به من غذا بدهند.

۵- إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ

قطعاً خداست که روزی دهنده است؛

۶- ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ۵۸

صاحب قدرت و توانمند است.

حفظ قرآن

یکی از عبارتهای ۱، ۲ و ۵ را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رِزْقٌ : ...   اِنْسٌ : ...   قُوَّةٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ذِکْرِيْ :   تذکّر   تذکّر بده

۲- اِلٰهٌ :   پروردگار   خدا، معبود

۳- هُوَ :   صاحب   او

۴- ذُو :   صاحب   او

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره

۱- وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿١٥٥﴾

و ... .. بخشش و لطف ... است.

سوره‌ی عنکبوت

۲- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّ ذِكْرًا لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾

... در این (قرآن) رحمت و ... برای ... ی است که ایمان می‌آورند.

سوره‌ی بقره

۳- وَالْهُكْمُ اِلٰهُ وَّاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ﴿١٦٣﴾

و ... شما ... یکتاست، ... جز ... که ... ی ... است.

آیات این جلسه را با توجه به معنای آیات یک بار بخوان و سعی کن

آیات ۵۵ و ۵۶ را حفظ کنی.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی طور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ۱ وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ۲ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ۳
وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ۴ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ۵ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ
۶ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ۷ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ۸
يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَورًا ۹ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ۱۰
فَوَيْلٌ لِلْمُكذِّبِينَ ۱۱ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ۱۲
يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً ۱۳ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ
بِهَا تُكذِّبُونَ ۱۴ أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ۱۵
أَصْلُوهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۶ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ۱۷
فُكَّهِينَ بِمَاءٍ آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّهَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۱۸
كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۹ مُتَّكِعِينَ
عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ۲۰ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ
مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ ۲۱ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهينٌ ۲۱

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۲۳ و ۵۲۴ قرآن کامل

كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ

هر شخصی، به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

سوره‌ی طور، آیه‌ی ...

به جز گذشته‌ی نوشتن ندروی

به کمک تصویر با دوستان خود گفت و گو کنید و بگویید که نتیجه‌ی کار هر یک از این دو، در پایان سال تحصیلی چه خواهد بود؟

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و شماره‌ی آیه را در جای خالی پیام قرآنی بنویسید.

برای موفقیت خود، یک برنامه‌ی هفتگی مناسب بنویس و به کلاس بیاور.

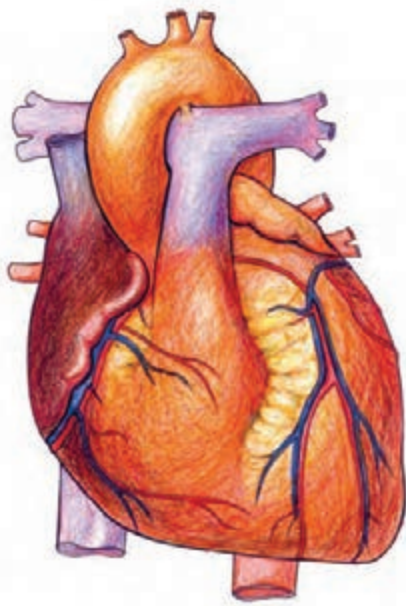

انس با قرآن کریم در استان چهارمحال و بختیاری

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

همیشه در تپش

یک نکته از
هزاران

قلب، تلمبه‌ای عضلانی است که در سینه قرار دارد
و پیوسته خون را به سراسر بدن می‌فرستد. قلب در یک
شبانه روز حدود ۱۰۰ هزار بار می‌زند. خدای بزرگ و
مهربان این قلب کوچک را آن چنان دقیق و کامل آفریده
است که بتواند این کار سنگین را طی ده‌ها سال از عمر
یک انسان انجام دهد.

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و آیا در وجود خودتان دقت نمی‌کنید؟

سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۲۱

ادامه‌ی آیات درس را تا پایان سوره‌ی طور از روی قرآن بخوان.

انس با قرآن در خانه

شَقُّ الْقَمَرِ

روزی مشرکان مکه نزد رسول خدا **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** آمدند و گفتند: اگر راست می‌گویی که پیامبر خدا هستی، وقتی شب شد ماه را برای ما دو نیمه کن.

پیامبر خدا (ص) فرمودند: اگر این کار را بکنم، شما به خدا ایمان می‌آورید؟ گفتند: آری آن شب، شب چهاردهم ماه بود و ماه کاملاً نورانی بود؛ پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** دست به دعا بلند کردند و از پیشگاه پروردگار خواستند تا درخواست آنها، پذیرفته شود. سپس با انگشت خود به ماه اشاره کردند؛ ناگهان ماه دو نیم شد. پیامبر **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** مشرکان را یک به یک به نام صدا زدند و از آنها خواستند تا این منظره را ببینند و به خدا و دین اسلام ایمان بیاورند. عده‌ای از آنان ایمان آوردند و برخی نیز به بهانه‌ی جادو بودن این واقعه، ایمان نیاوردند. آیات ابتدایی سوره‌ی قمر به این معجزه اشاره دارد.^۱

سورہ قمر

خواندن قرآن

صفحہ ۵۲۸ و ۵۲۹ قرآن کامل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَاَنْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿۱﴾ وَاِنْ يَرَوْا آيَةً
يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿۲﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا
اَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ امْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿۳﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْاَنْبَاءِ
مَا فِيهِ مِزْجَجْرٌ ﴿۴﴾ حِكْمَةٌ بِالْغَيْهِ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿۵﴾
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلَى شَيْءٍ نُّكْرٍ ﴿۶﴾ خُسَعًا
اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَانَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿۷﴾
مُهْطِعِينَ اِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿۸﴾
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا
وَقَالُوا مَجْنُوْنٌ وَاَزْدِجَارٌ ﴿۹﴾ فَدَعَارَبْنَاهُ اَنْ يَّمْغُلُوْبٌ
فَاَنْتَصِرَ ﴿۱۰﴾ فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿۱۱﴾
وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوْنًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرِ قُدْرِ ﴿۱۲﴾
وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ الْاَوْاْحِ وَدُسِّرِ ﴿۱۳﴾ تَجْرٰى بِاَعْيُنِنَا
جَزَاءً لِّمَنْ كَانَ كُفْرًا ﴿۱۴﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً
فَهَلْ مِنْ مُّدْكِرٍ ﴿۱۵﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذْرٍ ﴿۱۶﴾

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی الرحمن را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- الرَّحْمَنُ ۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۲

خدای بخشنده، قرآن را یاد داد.

۲- خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴

انسان را آفرید، به او سخن گفتن را آموخت.

۳- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

خورشید و ماه با حسابی منظم در گردشند

۴- وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۶

و سبزه (زارها) و درخت (ها) در سجده و فرمانبرداری هستند.

۵- وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۷

و (خداوند) آسمان را برافراشت و (در آن) میزان (و قانون) قرار داد.

حفظ قرآن

چهار آیه‌ی اول سوره‌ی الرحمن را از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

شَمْسٌ : ... قَمَرٌ : ... سَمَاءٌ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

۱- شَجَرٌ، شَجَرَةٌ ○ ترازو ○

۲- میزان ○ آفرید ○

۳- خَلَقَ ○ درخت ○

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ سوره‌ی نور، ۳۵

از ... ..

۲- وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ سوره‌ی انعام، ۱۵۲

و تمام و کامل، پیمانه و ... را به عدالت پر کنید.

۳- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ سوره‌ی ابراهیم، ۳۲

... کسی است که ... و ... را.

معنای کلمات زیر را بنویس، اینها همه نام‌ها و صفات خداوند است.

رَبٌّ : رَحْمَنٌ : عَلِيمٌ :

سَمِيعٌ : بَصِيرٌ : رَزَّاقٌ :

سوره‌ی قمر

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۲۹ و ۵۳۰ قرآن کامل

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
 عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ
 كَانْتَهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ﴿٢١﴾
 وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشْرًا مِثْنَا وَاحِدًا
 نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَلٍ وَسُعْرٍ ﴿٢٤﴾ أَلْتَقِيَ الذِّكْرَ عَلَيْهِ
 مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَابٌ أَشْرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا
 مِنَ الْكَذَابِ الْأَشْرِ ﴿٢٦﴾ إِنَّا مَرَّسَلْنَا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَهُمْ
 فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾ وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ
 كُلُّ شَرِبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادُوا صَاحِبِهِمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾
 فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
 صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾
 وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾

آیات ۳۳ تا ۴۹ سوره‌ی قمر را یک بار از روی قرآن جمله به جمله بخوان.

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ

ما قرآن کریم را برای توجّه و یادآوری، قابل فهم و آسان کردیم.

سوره قمر، آیه ۱۷

با کمک تصویر با دوستان خود، درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

وَالصَّلٰحُ خَيْرٌ

فعالیت: بررسی کنید پیام قرآنی این درس در سوره قمر چند بار تکرار شده است؟ آن را بخوانید.

آیات صفحه‌ی قبل را یک بار همراه با قرائت کتاب گویا بخوان.

انس با قرآن کریم در استان خوزستان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

نظم در آفرینش

دو نمونه از موارد نظم در آفرینش را که برای تو جالب بوده است، بنویس.

سوره الرّحمان

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ
ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ
يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ
ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يُخْرِجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤَ
وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾
وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾
فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا
فَانِ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾
فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾
فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ
أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾
يَمْعَشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا
مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
إِلَّا بِإِذْنِ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ ءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۳۲ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اس باقران دخت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

این آیات منتخب از **سوره‌ی الرحمن** را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید.

۱- **يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ** ۲۲

بیرون می‌آید از آن دو (دریا) مروارید و مرجان

۲- **يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ** ۲۹

همه‌ی کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند نیاز خود را از او (خدا) درخواست می‌کنند؛ در هر زمان او (خدا) در انجام کاری است.

۳- **هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ** ۶۰

آیا جزا و پاداش نیکی، جز نیکی کردن است؟!

۴- **فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ** ۶۸

در آن دو (باغ) میوه و درخت خرما و انار است.

۵- **تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ** ۷۸

بر خیر و برکت است نام پروردگارت که باشکوه و بزرگوار است.

عبارت سوم یا پنجم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

لُؤْلُؤٌ : ...   جَزَاءٌ : ...   إِحْسَانٌ : ...   إِسْمٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هَلْ :   آيا   جز، مگر

۲- إِلَّا :   آيا   جز، مگر

۳- رُمَانٌ :   سيب   انار

۴- كُلٌّ :   هر، همه   چيز

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

سوره‌ی زمر، ۶۲

...   ...   چیز است.

۲- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

سوره‌ی فاطر، ۳

...   هیچ   ...   از ...   هست؟!

۳- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

سوره‌ی بقره، ۲۵۵

الله، ...   بی   ...   ؛ که زنده و پاینده است.

۴- ... وَ جَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَ الزَّيْتُونَ وَ الرُّمَانَ مُشْتَبِهًا وَ غَيْرَ مُتَشَابِهٍ

سوره‌ی انعام، ۹۹

... و باغ‌هایی از درختان انگور و ... و ... ، گاه میوه‌هایی شبیه به هم و گاه متفاوت و متنوع.

این عبارات قرآنی را یک بار با توجه به معنا بخوان.

این باقرآن در خانه

سوره‌ی الرَّحْمَان

وَلِمَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ۖ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ۖ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ۖ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ
 ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ
 زَوَاجَانِ ۖ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِعِينَ
 عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۖ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ
 دَانٍ ۖ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ
 قُصْرٌ ۖ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّ أَنْسَ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ۖ ﴿٥٦﴾
 فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٧﴾ كَانْتَهُنَّ الْيَاقُوتُ
 وَالْمَرْجَانُ ۖ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٥٩﴾
 هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ۖ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا
 تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ۖ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦٣﴾ مُدْهَامَّتَانِ ۖ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ ءِالَاءِ
 رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَا ۖ ﴿٦٦﴾
 فَبِأَيِّ ءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكْذِبَانِ ۖ ﴿٦٧﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۳ قرآن کامل

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدامین نعمت خدا را انکار می‌کنید؟!

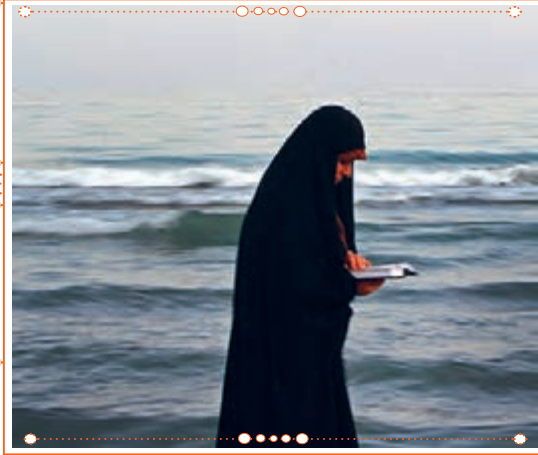
سوره‌ی الرَّحْمَن، آیه‌ی ۱۶

به کمک هم گروهی خود، تعداد دفعات تکرار این پیام قرآنی را در سوره‌ی الرَّحْمَن حساب کنید. به نظر شما چرا این آیه تکرار شده است؟

آیات صفحه‌ی قبل را بخوان و یکی از پیام‌های قرآنی را که قبلاً آموخته‌ای، در آن پیدا کن.

انس با قرآن کریم در استان گیلان

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

مردان پارسی

سوره‌ی الزحمن، آیه‌ی ۳۳

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ

ای گروه جن و انس،

إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

اگر می‌توانید از مرزهای آسمان‌ها و زمین بگذرید،

فَانْفُذُوا

پس بگذرید

لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

ولی نمی‌توانید مگر با قدرت و توانمندی.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : دانش اگر در ثریا باشد، مردانی از سرزمین پارس بر آن دست خواهند یافت.^۲

آیات ۱ تا ۲۶ سوره‌ی واقعه را پیش‌خوانی کن.

اس قرآن «عنه»

سوره ی واقعه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۝۱ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَذِبَةٌ ۝۲
 خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۝۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۝۴
 وَنُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۝۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۝۶ وَكُنْتُمْ
 أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۝۷ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ
 ۝۸ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝۹
 وَالسُّبِقُونَ السُّبِقُونَ ۝۱۰ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۝۱۱
 فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝۱۲ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۝۱۳ وَقَلِيلٌ
 مِنَ الْآخِرِينَ ۝۱۴ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۝۱۵ مُتَّكِنِينَ
 عَلَيْهَا مُتَّقِلِينَ ۝۱۶ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۝۱۷
 بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ۝۱۸ لَا يُصَدَّعُونَ
 عَنْهَا وَلَا يُنْفَوْنَ ۝۱۹ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۝۲۰
 وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۝۲۱ وَحَوْرٍ عَيْنٍ ۝۲۲
 كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۝۲۳ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۲۴
 لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا الْغَوَا وَلَا تَأْتِيهِمُ ۝۲۵ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا ۝۲۶

خواندن قرآن

صفحه ۵۳۴ و ۵۳۵ قرآن کامل

آیات ۲۷ تا ۵۰ سوره ی واقعه را از روی قرآن جمله به جمله بخوان.

از باقران در خاندان

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۶۸ تا ۷۲ سوره‌ی واقعه را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید.

۱- أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ۶۸

آیا به آبی که می‌آشامید دقت می‌کنید؟

۲- أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ۶۹

آیا شما آن را از ابر فرو فرستاده‌اید یا ما آن را فرو می‌فرستیم؟

۳- لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ۷۰

اگر می‌خواستیم آن را تلخ و شور می‌کردیم! پس چرا شکر نمی‌کنید؟!

۴- أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ۷۱

آیا به آتشی که می‌افروزید، دقت می‌کنید؟

۵- أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ۷۲

آیا شما درخت آن (آتش) را به وجود آورده‌اید یا ما آن را ایجاد می‌کنیم؟

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

ماء: ... نار: ... شَجَرَة: ... عَظِيم: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- أ: نه، نیست آيا
- ۲- أَنْتُمْ: شما ما
- ۳- نَحْنُ: شما ما
- ۴- تَشْكُرُونَ: شکر (می) کنید شکر نمی کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی نساء

۱- أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ... ۸۲

پس ... تدبیر و اندیشه نمی کنید در ... !؟

سوره‌ی واقعه

۲- أ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ وَأَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ۵۹

... آن را خلق می کنید یا ... خالق (آن) هستیم؟

سوره‌ی انفال

۳- وَ أَيْدِكُمْ بِنَصْرِهِ وَ رَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۲۶

و نیرومند کرد شما را با یاری خویش، و روزی داد به شما از غذاهای ... تا شما ...

با توجه به عبارات قرآنی این جلسه، دو فایده از فواید «آب و آتش» را در زندگی انسان، بنویس.

آب و آتش در قرآن

سوره‌ی واقعه

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكْذِبُونَ ﴿٥١﴾ لَا تَكُونَنَّ مِنْ شَجَرٍ
 مِنْ زَقْوِمٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ
 مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ ﴿٥٥﴾ هَذَا نُزْلُهُمْ
 يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾
 أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾
 نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾
 عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾
 وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ ﴿٦٢﴾ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٣﴾ أَفَرَأَيْتُمْ
 مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٤﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٥﴾ لَوْ نَشَاءُ
 لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلِمْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٦﴾ إِنَّا لَمُعْرِمُونَ ﴿٦٧﴾
 بَلْ نَحْنُ مُحْرِمُونَ ﴿٦٨﴾ أَفَرَأَيْتُمْ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٩﴾
 ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٧٠﴾ لَوْ نَشَاءُ
 جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧١﴾ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ
 ﴿٧٢﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٧٣﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا
 تَذَكُّرًا وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٤﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٥﴾

لَا يَمْسُوهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

با وضو و پاکیزگی به قرآن دست می‌زنند.

سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹

درباره‌ی آداب تلاوت قرآن با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

فعالیت: آیات ۷۵ تا ۸۰ سوره‌ی واقعه را از روی قرآن بخوان و پیام قرآنی درس را در آن صفحه پیدا کن.

پیام قرآنی این درس کدام یک از آداب خواندن قرآن را یادآوری می‌کند؟ دو مورد از این آداب را نام ببر.

از باقرآن در خانه

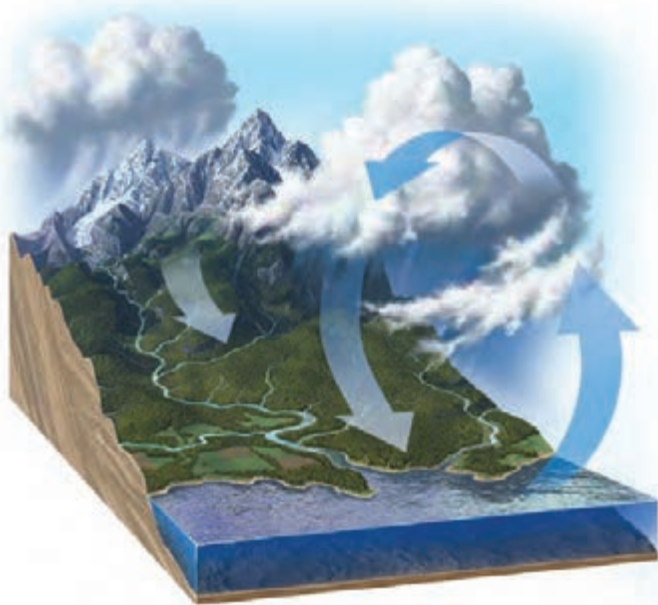

انس با قرآن کریم در استان هرمزگان

آب و آبادانی

یک نکته
از هزاران

أَفْرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا در آبی که هر روز می‌نوشید، دقت می‌کنید؟

سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۶۸

ادامه‌ی آیات درس را تا آخر سوره‌ی واقعه از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

انس با قرآن در خانه

سورهی حدید

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ﴿۱﴾
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ یُحْیِیْ وَ یُمِیْتُ وَ هُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۲﴾ هُوَ الْاَوَّلُ وَ الْاٰخِرُ وَ الظَّاهِرُ وَ الْبَاطِنُ وَ هُوَ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿۳﴾ هُوَ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ فِی سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلٰی الْعَرْشِ یَعْلَمُ مَا یَلِیْجُ فِی الْاَرْضِ وَ مَا یَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاِ وَ مَا یَعْرُجُ فِیْهَا وَ هُوَ مَعَكُمْ اَیْنَ مَا كُنْتُمْ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرٌ ﴿۴﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ اِلٰی اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۵﴾ یُوَلِّجُ اللَّیْلَ فِی النَّهَارِ وَ یُوَلِّجُ النَّهَارَ فِی اللَّیْلِ وَ هُوَ عَلِیْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۶﴾ ؕ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَ اَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِیْنَ فِیْهِ فَالَّذِیْنَ ؕ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ وَ اَنْفَقُوْا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِیْرٌ ﴿۷﴾ وَ مَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ یَدْعُوْكُمْ لِتُؤْمِنُوْا بِرَبِّكُمْ وَ قَدْ اَخَذَ مِیثَاقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۸﴾

خواندن قرآن

صفحه‌ی ۵۳۷ و ۵۳۸ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

آیات قرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۷ و ۸ سوره‌ی حَمد را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید. عبارت اول را از حفظ بخوانید.

۱- آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

ایمان بیاورید به خدا و پیامبر او

۲- وَانْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ

و انفاق کنید از آنچه به شما رسیده است.

۳- فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَانْفَقُوا

پس کسانی از شما که ایمان آوردند و انفاق کردند،

۴- لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

برای آنها پاداش بزرگی است.

۵- وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

و چرا شما به خدا ایمان نمی‌آورید؟!

۶- وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ

درحالی که پیامبر، شما را دعوت می‌کند تا به پروردگارتان ایمان بیاورید.

۷- وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ

و قطعاً (خداوند) از شما پیمان گرفته است؛

۸- إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

اگر مؤمن هستید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

نور: ...   بَشِّر: ...   جَنَّت: ...   سَبِيل: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ءَامَنُوا: ایمان آورید   ایمان آوردند

۲- اَنْفَقُوا: انفاق کردند   انفاق کنید

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره، ۱۹۵

۱- وَ اَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

و انفاق کنید در ... ..

سوره‌ی رعد، ۲۲

۲- وَ اَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً

و ... .. از آنچه به آنها روزی دادیم آشکارا و نهان.

سوره‌ی تغابن، ۸

۳- فَاٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ وَ النُّوْرِ الَّذِي اَنْزَلْنَا

پس ایمان بیاورید ... .. و ... .. او و ... .. ی که نازل کردیم.

سوره‌ی بقره، ۲۵

۴- وَ بَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ

و بشارت ده به کسانی که ... .. و ... .. که برای آنها ... .. بی است.

صفحه‌ی اول قرآن در تابستان (سوره‌ی جمعه، آیات ۱ تا ۸) را پیش خوانی کن.

اس باقران در خدا

سورہ حَٰدِید

خواندن قرآن

صفحہ ۵۳۹ قرآن کامل

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ
وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ
قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ
لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾
يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ
وَعَرَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ
وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوِيَّتُكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحِي الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيَّنَ مَا كُنْتُمْ

و خدا با شماست هر جا که باشید.

سوره ی حدید، آیه ۴

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی و شعر آن گفت‌وگو کنید.

و خدایی که در این نزدیکی است؛

لای این شب بویا،

پای آن کلج بلند،

روی آگاهی آب،

روی قانون گیاه.

سهراب سپهری

فعالیت : این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا، و آن را حفظ کنید.

از پدر و مادر خود بخواهید یک خاطره درباره‌ی پیام قرآنی این درس
برای شما تعریف کنند.

این باقرآن در خانه

انس با قرآن کریم در استان قم (حرم حضرت معصومه سلام الله علیها)

تولدی دیگر

سوسوی چراغی از داخل یکی از اتاق‌ها توجهش را جلب کرد. صاحب‌خانه هنوز بیدار بود و در دل شب قرآن می‌خواند. فضیله برای گذراندن وقت به گوشه‌ای خزید و پنهان شد تا کسی که قرآن می‌خواند، بخوابد تا او بتواند قصد خود را عملی کند.

در آن سکوت شب، فقط صوت زیبای قرآن شنیده می‌شد و بر قلب او نفوذ می‌کرد. گرچه کارهای زشتش، او را به تدریج با اسلام بیگانه کرده بود، ولی در دلش به خدا و اسلام ایمان داشت. او با شنیدن آیات قرآن، به فکر عمیقی فرورفت، گویا روزنه‌ای به سوی حقیقت برای او باز شده بود، بغض او ترکید و در تنهایی به حال خود گریست، اشک چون باران در گونه‌های او جاری شد. جذابیت و معنویت قرآن هر لحظه او را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌داد، در این میان آیه‌ی ۱۶ سوره‌ی حدید را شنید:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۱۶

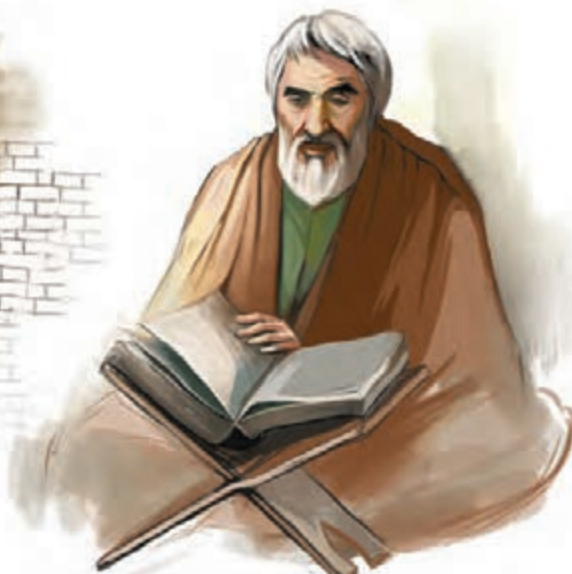
آیا زمان آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان به یاد خدا، خاشع گردد؟

آری پروردگارا، اکنون زمان آن فرا رسیده، و هنگام خشوع دل من همین الان است. این آیه آن چنان در قلب او اثر گذاشت که تمام زندگی اش را دگرگون ساخت.

آن شب را به کاروان سرایبی رفت تا استراحت کند. کاروانیان عازم سفر حج بودند، آنها درباره‌ی ادامه‌ی سفر گفت و گو می کردند. شخصی گفت: نباید در شب حرکت کنیم، چون راه ناامن است، در این منطقه راهزنی بی رحم و سنگدل وجود دارد که با کمک همدستان خود راه را بر کاروانیان می بندد و دست به دزدی می زند. دوستان آن شخص حرف او را پذیرفتند و هر یک داستانی از راهزنی های آن مرد بی رحم تعریف کردند.

فضیل همه این حرف ها را شنید و با خود گفت: خدایا، من چقدر بدبخت و بیچاره هستم که پیوسته خاطر آسوده‌ی مردم را به ترس می اندازم و آنها را نگران می کنم. او با شجاعت از جا برخاست و خود را به کاروانیان معرفی کرد و گفت: ای مردم، آسوده باشید که دیگر کاروانی از دست فضیل ناراحت نخواهد شد. آن فضیل مرده است و فضیل دیگری متولد شده است.

بعدها کاروانیان فضیل بن عیاض را دیدند که با حالی دگرگون، برگرد خانه‌ی خدا به طواف مشغول است. از آن به بعد دیگر مردم او را به جای فضیل سارق، فضیل عارف می شناختند.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی حدید از روی قرآن، بخوان.

فعالیت ۱- مفهوم این حدیث پیامبر اعظم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِأَيِّهِ ارْتِبَاطُ دَارِدٍ.

طَيَّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسِّوَاكِ، فَانَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ

دهان‌های خود را با مسواک پاکیزه کنید؛ زیرا که دهان شما گذرگاه قرآن است.^۱

- ۱- سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵ □   ۲- سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹ □   ۳- سوره‌ی الرّحمن، آیه‌ی ۶۰ □

فعالیت ۲- با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

۱- ص ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۲﴾

۲- طه ﴿۱﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ ﴿۲﴾

۳- یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾

۴- طسم ﴿۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾

۵- کهيعص ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا

۶- حم ﴿۱﴾ عسق ﴿۲﴾ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾

فعالیت ۳- با اعضای گروه خود، یک گزینه را انتخاب کنید و آیات آن را روی قرآن کامل بخوانید.

- ۱- سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۱۱   ۲- سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۱۱   ۳- سوره‌ی قمر، آیات ۱ تا ۶
۴- سوره‌ی الرّحمن، آیات ۱ تا ۷   ۵- سوره‌ی واقعه، آیات ۱ تا ۷   ۶- سوره‌ی حدید، آیات ۱ تا ۳

فعالیت ۴: به کمک هم گروهی خود، آیه‌ی ۶۱ سوره‌ی آل عمران را در قرآن کامل بیابید و بخوانید.

به این آیه «آیه‌ی مباحله» می‌گویند؛ برای آشنایی با معنای مباحله و داستان آن به صفحات بعد مراجعه کنید.

فاتحان بی سپاه

شهر مدینه اولین باری است که میهمانانی چنین غریبه را به خود می‌بیند. گروهی از بزرگان و دانشمندان مسیحی به این شهر آمده‌اند تا با پیامبر اسلام ملاقات کنند.

میهمانان مسیحی وارد مسجد می‌شوند، پیامبر از جای برمی‌خیزد و به گرمی از آنان استقبال می‌کند. در میان آنها که همه از دانشمندان مسیحی سرزمین نجران هستند، پیرمردی به چشم می‌خورد، که پیداست سرپرستی گروه را برعهده دارد. او با پیامبر شروع به سخن گفتن می‌کند: «چندی پیش، نامه‌ای از شما به دست ما رسید، آمده‌ایم تا از نزدیک، سخنان شما را بشنویم».

پیامبر می‌گوید: «آنچه من از شما خواسته‌ام، پرستش خدای یگانه و پذیرش اسلام است.» سپس برای معرفی اسلام، آیاتی از قرآن کریم را برای ایشان می‌خواند.

آنها پاسخ می‌دهند: «اگر منظور از پذیرش اسلام، ایمان به خداست، ما قبلاً به خدا ایمان آورده‌ایم و به احکام او عمل می‌کنیم».

پیامبر می‌فرماید: «پذیرش اسلام، آثار و علائمی دارد که با آنچه شما معتقدید و انجام می‌دهید، سازگاری ندارد. شما حضرت عیسی علیه‌السلام را فرزند خدا می‌دانید، در حالی که او یکی از پیامبران الهی است و مانند آنها آفریده و بنده‌ی خداست».

آنها به فکر فرو می‌روند. هیچ‌یک از دانشمندان مسیحی، پاسخ قانع‌کننده‌ای برای این کلام پیامبر پیدا نمی‌کنند. عاقبت رهبر گروه پس از گفت‌وگوی طولانی چنین می‌گوید: «ما با این سخنان قانع نمی‌شویم و دست از دین خود برنمی‌داریم».

پیامبر از اینکه دانشمندان مسیحی با این بیان روشن، حقیقت را نمی‌پذیرند، تعجب می‌کند. در این حال، فرشته‌ی وحی این آیه را بر پیامبر می‌خواند:

هر کس درباره‌ی حضرت مسیح با تو بحث و جدل می‌کند،

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ

پس از آنکه حقیقت روشن شد،

مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ

به آنها بگو: خوب است

فَقُلْ تَعَالَوْا

شما پسرانتان را بیاورید و ما هم پسرانمان را،

نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ

شما زنانتان را بیاورید و ما هم زنانمان را

وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ

شما خودتان بیاید و ما هم خودمان می‌آییم،

وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ

سپس با هم مباحله کنیم.

ثُمَّ نَبْتَهِلْ

یعنی دعا کنیم و از خدا بخواهیم گروهی که دروغ

فَنَجْعَلَ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

می‌گویند مورد نفرین و مجازات خدا قرار گیرند.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۶۱

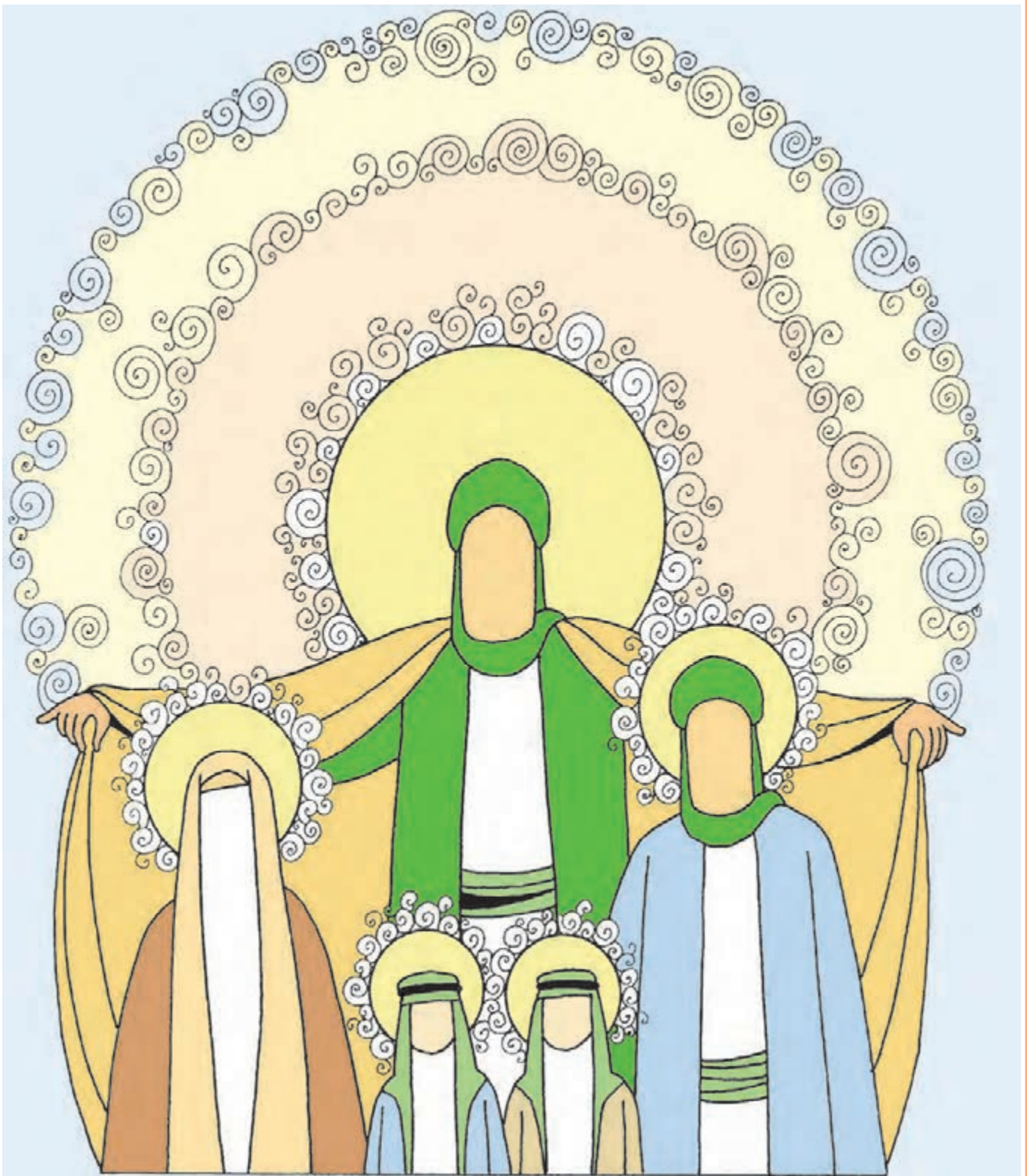
پیامبر پس از انتقال این پیام الهی به آنان اعلام می‌کند که من برای «مباحله» آماده‌ام. دانشمندان مسیحی به هم نگاه می‌کنند، پیداست که برخی از این پیشنهاد راضی نیستند، اما گویا چاره‌ای نیست. زمان مراسم مباحله، صبح روز بعد و مکان آن صحرای بیرون مدینه تعیین می‌شود.

***

صبح روز بعد دانشمندان مسیحی در بیرون مدینه به دروازه‌ی شهر چشم دوخته‌اند تا محمد صلی الله علیه واله با لشکری از یاران خود در مراسم مباحله حاضر شود. تعداد زیادی از مسلمانان نیز در کنار دروازه‌ی شهر و در اطراف مسیحیان و در طول مسیر صف کشیده‌اند تا شاهد این مراسم بی‌نظیر و بی‌سابقه باشند.

لحظات انتظار سپری می‌شود و پیامبر در حالی که دست «حسن» را در دست و «حسین» را در آغوش دارد، از دروازه‌ی مدینه خارج می‌شود. پشت سر او تنها یک مرد و یک زن دیده می‌شوند. آن مرد «علی» و آن زن، «فاطمه» است. تعجب و حیرت، همراه با نگرانی و وحشت بر دل مسیحیان سایه می‌اندازد.

کسی می گوید : نگاه کن، او فقط دختر، داماد و دو نوهی خردسال خود را به همراه آورده است.

بزرگ مسیحیان در حالی که صدایش می لرزد، می گوید : «همین نشان حقانیت اوست. به جای اینکه لشکری را برای مباحله بیاورد، فقط عزیزان و نزدیکان خود را آورده است، پیداست به حقانیت دعوت خود مطمئن است که عزیزترین کسانش را به همراه آورده است».

در این حال، چندین نفر از مسیحیان خود را به او می رسانند و با نگرانی و اضطراب می گویند : «ما به این مباحله تن نمی دهیم. چرا که عذاب خدا را برای خود حتمی می شماریم».

چند نفر دیگر ادامه می دهند : «مباحله مصلحت نیست. چه بسا عذاب، همه ی مسیحیان را در بر بگیرد».

کم کم تردید و نگرانی در دل تمام دانشمندان مسیحی می افتد و همه تلاش می کنند که به نحوی رهبرشان را از انجام این مباحله بازدارند. رهبرشان همه را آرام می کند و می گوید : «من معتقدم که مباحله صلاح نیست. این پنج چهره ی نورانی که ما می بینیم، اگر دست به دعا بردارند، نابودی ما حتمی است».

او به سوی پیامبر می رود و با احترام و تواضع می گوید : «ما را از مباحله معاف کنید. هر شرطی که داشته باشید، قبول می کنیم».

پیامبر با بزرگواری و مهربانی، درخواست آنان را می پذیرد و به آنها می گوید : «مسلمانان از جان و مال مردم سرزمین نجران در مقابل دشمنان، محافظت می کنند؛ و در عوض، مردم نجران هم باید مالیات سالیانه پرداخت کنند».

آنها نیز این قرارداد را می پذیرند و خوشحال به سرزمین خود باز می گردند.

این داستان از افتخارات مسلمانان جهان است که پیامبر اسلام بدون آنکه جنگی صورت گرفته باشد، سرزمین نجران و دل های مردم آن دیار را فتح می کنند. خبر این واقعه، به سرعت در میان مسیحیان نجران و دیگر مناطق پخش می شود و مسیحیان حقیقت جو را به سوی مدینه ی پیامبر و پذیرش اسلام سوق می دهد.

داستان از آقای سید مهدی شجاعی (با اندکی تلخیص و تغییر)

سوره ی حَٰدِید

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ
فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ
وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
فَمِنْهُمْ مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى
ءَاثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ
وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَارَعُوهَا
حَقَّ رِعَايَتِهَا فَءَاتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرَسُولِهِ
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ لِأَهْلِ الْكِتَابِ
أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ
بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

خواندن قرآن

صفحه ۱۴۵ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اسماء قرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

خواندن قرآن

آیه ۲۵ سوره ی حَـدِید را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ

قطعاً فرستادیم پیامبران را با دلایل روشن؛

۲- وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ

و نازل کردیم همراه ایشان کتاب و میزان (و معیار سنجش حق از باطل) را،

۳- لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

تا مردم به عدالت قیام کنند (و آن را برپا دارند)؛

۴- وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ

و نازل کردیم (در اختیار مردم قرار دادیم) آهن را،

۵- فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ

که در آن قدرت و استحکام بسیار و فایده‌ی فراوان برای مردم است.

۶- وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ

و تا خدا مشخص کند چه کسی او و پیامبرانش را بی‌آنکه او را ببینند، یاری می‌کند.

۷- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ۲۵

قطعاً خدا قوی و شکست‌ناپذیر است.

عبارات چهارم و پنجم را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رَسُول: ...   رُسُل: ...   كِتَاب: ...   كُتِبَ: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ فایده‌ها	○ ۱- بَيِّنَات
○ آهن	○ ۲- ناس
○ نیرومند	○ ۳- حَدِيد
○ دلایل روشن	○ ۴- مَنَافِع
○ مردم	○ ۵- قَوِيّ

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ سوره‌ی فاطر

آوردند برای آنها ... شان ... و مطالب حکمت‌آموز و ... روشنگر

۲- وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ سوره‌ی مؤمنون

و برای شما در دام‌های اهلی ... است و نیز از آنها می‌خورید.

۳- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٤٤﴾ سوره‌ی هود

قطعاً ... تو، او ... شکست‌ناپذیر است.

۴- وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا سوره‌ی بقره

و صحبت کنید با ... خوب.

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید (آیه‌ی قسط) را که در این جلسه آمده است، بخوان و سه وسیله‌ای را که با آهن ساخته شده است و در خانه از آن استفاده می‌شود، نام ببر.

سوره ی مجادلہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي
 اِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا ۚ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ
 بَصِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِيْنَ يُظْهِرُوْنَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ
 مَا هُنَّ اُمَّهَاتُهُمْ اِنَّ اُمَّهَاتُهُمْ اِلَّا اَلْوَالِيٰتُ وَلَدْنَهُمْ
 وَاِنَّهُمْ لَيَقُولُوْنَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا
 وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ﴿٢﴾ وَالَّذِيْنَ يُظْهِرُوْنَ مِنْ نِسَائِهِمْ
 ثُمَّ يَعُوْدُوْنَ لِمَا قَالُوْا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۗ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَآسَا
 ذٰلِكُمْ تَوْعَظُوْنَ بِهٖ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿٣﴾
 فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرِيْنَ مُتَتَابِعِيْنَ مِنْ قَبْلِ اَنْ
 يَتَمَآسَا ۗ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّيْنَ مِسْكِيْنَ ۗ
 ذٰلِكَ لِيُتُوْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۗ وَتِلْكَ اَحْدُوْدُ اللّٰهِ
 وَلِلْكَافِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٤﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُحَادِّثُوْنَ اللّٰهَ
 وَرَسُوْلَهٗ كُفِبَتْ ۗ كَمَا كُفِبَتْ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
 وَقَدْ اَنْزَلْنَا اٰيٰتٍ بَيِّنٰتٍ ۗ وَلِلْكَافِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِیْنٌ ﴿٥﴾

خواندن قرآن

صفحه ی ۵۴۲ قرآن کامل

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده

و الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می بخشد.

سوره ی مُجَادِلَه، آیه ی ۱۱

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

ابوریحان بیرونی (ریاضی دان و منجم)

خواجه نصیرالدین طوسی (ریاضی دان، منجم، اندیشمند و سیاستمدار برجسته)

جابرین حیّان (پدر علم شیمی)

ابوعلی سینا (فیلسوف و پزشک بزرگ مشرق زمین)

طاهره صفارزاده (مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی)

شهید مصطفی احمدی روشن (دانشمند انرژی هسته ای)

پرفسور سید محمود حسابی (پدر علم فیزیک ایران)

حکیم ابوالقاسم فردوسی (شاعر نامدار)

فعالیت : این پیام قرآنی را در قرآن کریم پیدا کنید و آن را یک بار دیگر بخوانید.

پیام قرآنی درس را بخوان و درباره ی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کن و گزارش کوتاهی از آن را برای دوستانت بگو.

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید و از روی آن بخوانید.

مادر فلزات

وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵

یک نکته از
هزاران

واژه‌ی **حدید** به معنای آهن در چند جای قرآن آمده است. یکی از مشهورترین آنها که به فایده‌ی آن نیز اشاره دارد در سوره‌ای به همین نام آمده است و شما آیات آن را در درس یازدهم خواندید.

آهن، یکی از نعمت‌هایی است که خداوند در طبیعت قرار داده است تا انسان‌ها از آن استفاده کنند و از فواید آن بهره‌مند شوند. آهن در زندگی ما اهمیت زیادی دارد و از آن در عموم صنایع استفاده می‌شود.

* * *

داستان قرآنی^۱ زیر یکی از کاربردهای آهن را بیان می‌کند:

ذوالقرنین حاکمی مهربان، دانا و دشمن ظالمان بود. در یکی از سفرهایش به سرزمینی رسید که مردم آنجا از سوی قومی ستمگر اذیت و آزار می‌شدند. آنها از ذوالقرنین خواستند با توانایی و دانایی خود، آنان را از شر آن قوم ظالم نجات دهد.

ذوالقرنین وقتی دید تنها راه نفوذ و هجوم قوم ظالم به آن مردم از بین دو کوه است، تصمیم گرفت میان دره‌ی آن دو کوه سدّی بزرگ و محکم بسازد تا مانع تجاوز آن قوم ستمگر شود. او از مردم خواست هر چه می‌توانند آهن، مس، سنگ و چوب فراهم آورند. او با آنها سدّی بلند و مستحکم ساخت. این سدّ آهنین مانع نفوذ و عبور آن قوم ظالم شد. وقتی کار ساختن آن سدّ بی‌نظیر تمام شد، ذوالقرنین این موفقیت را از لطف و رحمت خداوند دانست و چنین گفت: **هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي**. این داستان در سوره‌ی کهف آیات ۸۳ تا ۹۸ آمده است.

ادامه‌ی آیات درس تا آیه‌ی ۱۱ سوره‌ی مجادله را از روی قرآن، بخوان.

اس باقران دخت

سوره ی مجادلّه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانْشُزُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةٌ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرٌ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَاكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذْلَمْتُمْ فَفَعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ
عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً
فَصَدَّوْا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۴۳ و ۵۴۴ قرآن کامل

قراآت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اسرار قرآن در خانه

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

۱- فَاَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

پس به پا دارید نماز را و بپردازید زکات را

۲- وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

و اطاعت کنید از خدا و پیامبرش

۳- وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

و خدا آگاه است به آنچه انجام می‌دهید

۴- كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي

خداوند مقرر کرده است که من و پیامبرانم حتماً پیروز می‌شویم

۵- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

قطعاً خدا قدرتمند و شکست‌ناپذیر است.

۶- ... رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

... خداوند از مؤمنان راضی است و ایشان نیز از خدا راضی هستند.

۷- أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ

ایشان حزب خدا هستند

۸- أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

بدانید که حزب خدا حتماً رستگار و موفق هستند.

یکی از عبارات قرآنی این صفحه را همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

صلاة: ... زكاة: ... حُرْبُ اللَّهِ: ... أطيعوا: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- ۱- خَبِيرٌ ○ انجام می‌دهید ○
 ۲- تَعْمَلُونَ ○ افراد رستگار و موفق ○
 ۳- مُفْلِحُونَ ○ آگاه ○

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی انعام

۱- عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿۷۳﴾

... ی ... و آشکار و ... با حکمت و ... است.

سوره‌ی آل عمران

۲- وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۵۶﴾

و ... زنده می‌کند و می‌میراند و ... به آنچه ... است.

۳- وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

و امر می‌کنند به ... و نهی می‌کنند از ...

سوره‌ی آل عمران

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰۴﴾

و ایشان، همان ... هستند.

عبارات قرآنی این جلسه را بخوان و دو صفت از صفات رستگاران را بنویس.

بسیار قرآن بخوان

سوره مجادلہ

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ
يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكٰذِبُونَ ﴿١٨﴾
اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطٰنِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾
كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾
لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَآيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ ۚ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

ای صاحبانِ خرد و بینش، از سرنوشت گذشتگان عبرت بگیرید.

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را بخوانید.

- ۱- آیات ۴ تا ۹ سوره‌ی حشر را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.
- ۲- با توجه به پیام قرآنی درس، خاطره‌ای عبرت آموز از آنچه پند گرفته‌ای برای دوستانت تعریف کن.

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

انس با قرآن کریم در منطقه‌ی عملیاتی شلمچه

حزب الله پیروز است.

یک نکته از
هزاران

أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

بدانید قطعاً حزب الله پیروز و رستگار است.

سوره‌ی مجادله، آیات ۱۹ و ۲۲

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

بدانید قطعاً حزب شیطان، شکست خورده و زیان کار
است.

روز عاشورا

آیات ۱۰ تا ۱۶ سوره‌ی حَشْر را از روی قرآن، بخوان.

سوره ی حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ
عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾
هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

خواندن قرآن

صفحه ۸۴ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

این باقرآن درماد

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات و عبارات منتخب **سوره‌های حشر و مُمتَحَنِه** را بخوانید و به معنای آنها توجه کنید و یکی از عبارات را به همراه ترجمه از حفظ بخوانید.

۱- رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ

پروردگارا، ما را بیامرز و برادران ما را که پیش از ما ایمان آوردند؛

۲- وَ لَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا

و در دل‌های ما نسبت به کسانی که ایمان آوردند، کینه و دشمنی قرار نده.

سوره‌ی حشر

۳- رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ

پروردگارا، قطعاً تو بسیار دلسوز و مهربان هستی.

۴- لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ

مساوی نیستند اهل آتش و اهل بهشت؛

سوره‌ی حشر

۵- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ

اهل بهشت همان افراد رستگار و پیروز هستند.

۶- رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا

پروردگارا، بر تو توکل کردیم،

۷- وَإِلَيْكَ أُنَبِّئُكَ

و به سوی تو توبه کردیم،

سوره‌ی ممتَحَنِه

۸- وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

و بازگشت (همه) به سوی تو است.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

رَبَّنَا: ...   رَحِيم: ...   جَنَّة: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای صحیح آن وصل کن.

○ اِخْوَان	○ اهل، یاران
○ رَثْوَف	○ مساوی است، مساوی هستند
○ يَسْتَوِي	○ برادران
○ اصْحَاب	○ بسیار دلسوز و مهربان

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی بقره

۱- وَاللَّهُ رَثْوَفٌ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾

و ... .. به بندگان است.

سوره‌ی نساء

۲- إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ... ﴿۱۰۵﴾

قطعاً ما ... به سوی تو ... را ... ..

سوره‌ی آل عمران

۳- فَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا ... ﴿۱۰۳﴾

پس پیوند داد میان ... شما، پس شدید به ... او ... یکدیگر

سوره‌ی بقره

۴- وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ... ﴿۸۲﴾

و ... .. و انجام دادند ... ، ایشان ... هستند.

سوره‌ی زمر

۵- قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹﴾

... آیا مساوی هستند کسانی که می‌دانند و ... که ... ؟!

قسمت آخر آیه‌ی ۴ سوره‌ی ممتحنه (عبارات ۶ تا ۸ صفحه‌ی قبل) را حفظ، و به

ترجمه‌ی آن توجه کن.

سورہی ممتحنہ

خواندن قرآن

صفحہ ۵۴۹ قرآن کامل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوۡا لَا تَتَّخِذُوۡا عَدُوِّيْ وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاۡءَ
تُلْقُوۡنَ اِلَيْهِم بِالْمَوْدَةِ وَقَدْ كَفَرُوۡا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُوۡنَ الرَّسُوْلَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُوْمِنُوۡا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِى سَبِيْلِىْ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِىْ تُسِرُّوۡنَ اِلَيْهِمْ
بِالْمَوْدَةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاۗءَ السَّبِيْلِ ﴿۱﴾ اِنْ يَتَّقَوْكُمْ يَكُوۡنُوۡا لَكُمْ اَعْدَاۗءَ
وَيَبْسُطُوۡا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتُهُمْ بِالسَّوۗءِ وَوَدُّوۡا لَوْ تَكْفُرُوۡنَ
﴿۲﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ
بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوۡنَ بَصِيْرٌ ﴿۳﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسُوۗةٌ
حَسَنَةٌ فِىۡ اِبْرٰهِيْمَ وَالَّذِيْنَ مَعَهُۥ اِذْ قَالُوۡا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءُۤا
مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُوۡنَ مِنْ دُوۡنِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُوْمِنُوۡا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ
اَلَا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لِاَبِيْهِ لَا اسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنْبَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿۴﴾

بُرَاءَةٌ

لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.

سوره مُمتَحِنَه، آیه ۱

ابتدا این حکایت زیبا را از گلستان سعدی بخوانید و سپس با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست و لیکن شنیدن رواست تا به خلاف آن کار کنی که عین صواب است

حذر کن، ز آنچه دشمن گوید آن کن که بر زانو زنی دست تغابن^۱

گرت راهی نماید راست، چون تیر از آن برگرد و راه دست چپ گیر

گلستان سعدی

۱- صواب : درست، صحیح

۲- تغابن : ضرر و زیان

فعالیت : این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را بخوانید.

پیام قرآنی را بخوان و چند ویژگی دوست خوب را نام ببر.

این باقرآن در خانه

انس با قرآن کریم در استان بوشهر

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت گر است.

سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴

آیات ۶ تا ۱۱ سوره‌ی مُمتَحَنه را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

سوره صف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ
بُنْيَانٌ مَرصُوعٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ
لِمَ تُوَدُّونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا
أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾
وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ
يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ ﴿٦﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ
يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

خواندن قرآن

صفحه ۵۵۱ و ۵۵۲ قرآن کامل

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

اساتذتان

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره‌ی صَفَّ را بخوانید و به معنای آن توجه کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای کسانی که ایمان آوردید،

۲- هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿۱۰﴾

آیا به تجارتي که شما را از عذاب دردناک نجات می‌دهد، راهنمایی کنم؟

۳- تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

ایمان می‌آورید (بیاورید) به خدا و پیامبر او

۴- وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ

و جهاد می‌کنید در راه خدا با اموالتان و جان‌هایتان

۵- ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾

این بهتر است برای شما، اگر بدانید.

۶- يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

می‌آمرزد گناهان شما را

۷- وَيُدْخِلِكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِينٌ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ

و شما را به باغ‌هایی که از زیر آنها رودها روان است و به خانه‌های دلپذیر در بهشت‌های جاودان وارد می‌کند.

۸- ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۲﴾

این، رستگاری بزرگ است.

تمرین اول: معنای این کلمات را رو به روی آنها بنویسید.

تِجَارَةٌ: ...   أَمْوَالٌ: ...   أَنْهَارٌ: ...   عَظِيمٌ: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ می‌آمزد	○ عَذَابِ أَلِيمٍ
○ عذاب دردناک	○ تُؤْمِنُونَ
○ ایمان می‌آورید	○ يَعْفِرُ
○ گناهان	○ ذُنُوبٌ

تمرین سوم: این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید و عبارت سوم را به همراه ترجمه از حفظ بخوانید.

سوره‌ی ابراهیم

۱- إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۲﴾

قطعاً ... برای آنها ... است.

سوره‌ی آل عمران

۲- تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

امر می‌کنید به ... و نهی می‌کنید از ... و ...

سوره‌ی زمر

۳- لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ﴿۵۳﴾

ناامید نشوید از ... قطعاً ... همه‌ی ... را.

با توجه به عبارات ۶ تا ۸ این جلسه (آیه‌ی ۱۲ سوره‌ی صف) بگو
رستگاری بزرگ چیست؟

اسرار قرآن در عبادت

سورہ صَف

خواندن قرآن

صفحہ ۵۵۲ قرآن کامل

يُرِيدُونَ لِيُطْفِعُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ
بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ
وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ
مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
فَأَمَّنْتَ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَائِفَةٌ
فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

لِلْحَوَارِيِّينَ

لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

چرا سخنی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟

سوره صف، آیه ۲

داستان زیر را بخوانید و به کمک آن با دوستان خود درباره‌ی پیام قرآنی درس گفت‌وگو کنید.

رُطْبٌ^۱ خورده منع رطب کی کند؟^۲

روزی پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ** در مسجد نشسته بودند، ناگهان زن مسلمانی به همراه کودک خردسالش وارد مسجد شد. سلام کرد و در گوشه‌ای نشست. بچه‌اش هم سلام کرد؛ اما انگار دلش نمی‌خواست کنار مادرش بنشیند. می‌خواست هر چه زودتر از مسجد بیرون برود.

رسول خدا وقتی بی‌قراری و ناراحتی کودک را دیدند، لبخندی به او زدند، دستی به سر او کشیدند و پرسیدند، چه شده است؟

مادر جواب داد: ای پیامبر خدا، دیگر از دست این بچه خسته شده‌ام. مدتی است که بیمار است و طبیب گفته تا یک ماه نباید خرما بخورد، اما او گوش نمی‌دهد. حالا او را پیش شما آوردم تا نصیحتش کنید خرما نخورد. او شما را دوست دارد، حتماً به حرف شما گوش می‌دهد.

پیامبر به مادر کودک گفتند: امروز نه. بروید فردا بیایید.

آن روز گذشت. فردا دوباره همان زن با کودکش به دیدن پیامبر آمدند. پیامبر اکرم کودک را کنار خود نشاندهند و گفتند: می‌دانی خرما خوردن برای تو ضرر دارد؟

کودک جواب داد: بله.

پیامبر فرمودند: چه عیبی دارد مدتی خرما نخوری تا بیماریت خوب شود؟

کودک خندید و گفت: چشم! قول می‌دهم.

مادر کودک خیلی خوشحال شد. وقتی که آنها از مسجد بیرون رفتند، یکی از یاران پیامبر سؤال کردند: یا

رسول الله آیا دیروز با امروز فرقی داشت؟ چرا همان دیروز این حرف‌ها را به او نزدیدی؟

پیامبر فرمودند : دیروز با امروز تفاوتی نداشت. اما اگر دیروز این سخنان را به آن کودک می‌گفتم، حرف‌هایم تأثیری نداشت و او باز هم خرما می‌خورد. چون دیروز خودم هم خرما خورده بودم و نمی‌توانستم از او بخواهم که خرما نخورد. اما امروز خرما نخوردم تا حرفم تأثیر بیشتری داشته باشد.

فعالیت : این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را بخوانید.

نام سه پیامبر الهی را که در سوره‌ی صَفّ آمده پیدا کن و بنویس.

۱- ...

۲- ...

۳- ...

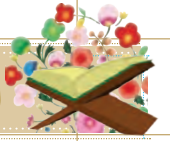

این باقرآن در خانه

خواندن
از روی قرآن کامل

با راهنمایی آموزگار خود پس از آوردن قرآن کریم
از دفتر مدرسه، آن را به صورت تصادفی باز کنید
و از روی آن بخوانید.

یک نکته از
هزاران

همه تسبیح گوی او

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

سوره صف، آیه ۱

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، خدا را تسبیح و ستایش می‌کنند.

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟	فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد	بحر آفرید و برّ و درختان و آدمی
هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد	توحیدگویی او نه بنی آدمند و بس
فردوس جای مردم پرهیزگار کرد	پرهیزگار باش که دادار آسمان
مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد	نابره رنج، گنج میسر نمی‌شود

بوستان سعدی

سوره صف را از روی قرآن، بخوان.

اسی باقران در خانه

فعالیت ۱- این شعر، بیانگر مفهوم کدام یک از این پیام‌های قرآنی است؟

ای برادر، عالمان بی عمل
بمچو ز نورند، لکن بی عمل

محمدرضا آغاسی

۱- لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

۲- فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۳- لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

فعالیت ۲- این تصویر، بیانگر مفهوم کدام یک از پیام‌های

قرآنی بالاست؟

فعالیت ۳- آیات ۱۸۰ تا ۱۸۲ سوره صافات را بخوانید.

۱- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۸۰

۲- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱

۳- وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِالْقُرْآنِ

بارخدا یا، به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَ اجْعَلْهُ لِيْ اِمَامًا وَ نُوْرًا وَ هُدًى وَ رَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِيْ مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدا یا، آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِيْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِيْ تِلَاوَتَهُ اِنَاءَ اللَّيْلِ وَ اطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِيْ حُجَّةً يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ

و آن را برای من، حجّت و دلیل قرار ده؛ ای پروردگار جهانیان.

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که با تلاش خود، سال تحصیلی را با موفقیت گذرانده‌اید. شما در این سال چیزهای بسیاری آموختید و اینک می‌توانید قرآن کریم - کتاب آسمانی - خود را بخوانید و از آن بهره ببرید.

تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما خواندن قرآن تعطیل نمی‌شود. چه خوب است اینک که خواندن قرآن را آموخته‌اید، هر روز مقداری قرآن بخوانید. شما می‌توانید به کمک پدر و مادر یا خواهر و برادر بزرگ‌تر خود، این کار را از روی قرآنی که در خانه دارید، انجام دهید.

در کتاب درسی نیز برای هر هفته از تابستان، یک صفحه از قرآن کریم در نظر گرفته شده است. شما هر روز، تعدادی از آیات مربوط به آن هفته را بخوانید تا به این ترتیب هم به سفارش پیامبر اعظم و امامان معصوم علیهم‌السلام عمل کرده باشید و هم در این کار مهارت بیشتری پیدا کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ اللَّهَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
 الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ١ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
 يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ٢ وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ
 لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٣ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
 يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٤ مَثَلُ الَّذِينَ
 حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
 بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ٥ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلِيَاءُ
 لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٦
 وَلَا يَتَمَنَّوْنَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ٧
 قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
 إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١﴾ فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الْمَهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾ آيَاتُهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهم خُشَبٌ مُسَنَّدَةٌ يُحْسَبُونَ كُلَّ صَیْحَةٍ عَلَيْهِمُ ۗ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ ۗ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنْى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

هفته‌ی دوم تیرماه

صفحه‌ی ۵۴ قرآن کامل

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّا رُءُوسَهُمْ
 وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ٥ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
 أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ
 اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ٦ هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ
 لَا تُنْفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا ۗ وَاللَّهُ
 خَرَّائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
 ٧ يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ
 مِنْهَا الْأَذَلَّ ۗ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
 الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٨ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
 أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ٩ وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
 إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ ۗ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ١٠
 وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝۲ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝۳ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝۴ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۵ ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ
وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۝۶ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝۷ فَعَامِنُوا
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
۝۸ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِن
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝۹

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ
 مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ
 بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
 فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنِّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوٌّ
 لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۖ وَإِن تَعَفَوْا وَتَصَفَحُوا وَتَغْفِرُوا
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
 فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
 وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ
 يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تَقْرَضُوا
 مِنَ اللَّهِ قَرْضًا حَسَنًا فَاذْكُرُوهُ كَمَا أَذْكُرْتُم مِّن قَبْلِهِ
 وَأَطِيعُوا ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْغَزِيظُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا
 الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
 وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
 وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ
 يُخْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ
 بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ
 وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ
 حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ
 أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَالَّذِي يَأْتِسِرَ مِنَ
 الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ رْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّذِي
 لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ
 يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ
 إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

الآئی

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارَّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
 عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمَلٍ فَلَا تُنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
 فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمِرُوا يِئِنَّكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ
 تَعَاَسَرْتُمْ فَسَرِّضُوا لَهُنَّ آخَرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ
 وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
 إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
 عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا
 عَذَابًا نُكَرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾
 أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ
 لِيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
 سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ
 اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ
مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ
حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ
عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿٣﴾ إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا
عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِّحِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَأِكَةَ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ
أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ
سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ
وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ
رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ
مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
آتِنَا لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَانَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاعْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا أُولَئِهِمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوْحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا
عَنهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ
﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ
قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ
عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتَ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا
وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱ الَّذِي خَلَقَ
 الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۝۲
 الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن
 تَفْوُتٍ فَا رْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ۝۳ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
 يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝۴ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
 الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
 السَّعِيرِ ۝۵ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
 ۝۶ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ۝۷ تَكَادُ تَمَيَّزُ
 مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝۸
 قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝۹ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
 السَّعِيرِ ۝۱۰ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝۱۱
 إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝۱۲

وَأَسْرُوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾
 أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ
 الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ
 ﴿١٥﴾ أَمْ آمِنْتُمْ مِنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
 تَمُورٌ ﴿١٦﴾ أَمْ آمِنْتُمْ مِنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
 فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ
 كَانَ نَكِيرٍ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافِتٍ وَيَقْبِضْنَ
 مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمْنَ هَذَا الَّذِي
 هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكُفْرَانَ الْوَافِيَ غُورٍ
 ﴿٢٠﴾ أَمْنَ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجَوَا فِي عُتُوِّ
 وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَمْنَ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا
 عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
 وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي
 كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكِنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ
 رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ
 ءَامِنًا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلْبِ ۝ آيَاتُهَا ٥٢

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ت وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِبِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾
 وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾
 فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ
 هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾
 فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وُدُّوا لَو تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾
 وَلَا تُطِعِ كُلَّ خَلَّافٍ مَهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَتَاعٍ
 لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا
 مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرطومِ ۱۶ اِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اِذْ اَقْسَمُوا
لَيَصْرُنَّهَا مُصْبِحِينَ ۱۷ وَلَا يَسْتَنونَ ۱۸ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّنْ
رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ۱۹ فَاصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ۲۰ فَتَنَادُوا مُصْبِحِينَ ۲۱
اِنِ اَعْدُوا عَلَيَّ حَرْبًا اِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ۲۲ فَانظَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ
۲۳ اَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ۲۴ وَعَدَّوْا عَلَيَّ حَرْدٍ قَلِيلٍ ۲۵
فَلَمَّا رَاوْهَا قَالُوا اِنَّا لَضَالُونَ ۲۶ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ۲۷ قَالَ اَوْسَطُهُمْ
اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ لَوْ لَا تُسَبِّحُونَ ۲۸ قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ۲۹
فَاقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَيَّ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ ۳۰ قَالُوا يٰوَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا طٰغِيْنَ ۳۱
عَسَىٰ رَبِّنَا اَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا اِنَّا اِلَىٰ رَبِّنَا رٰغِبُونَ ۳۲ كَذٰلِكَ الْعَذَابُ
وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كُنَّا يَعْلَمُونَ ۳۳ اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّةَ النَّعِيْمِ ۳۴ اَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِيْنَ كَالْمُجْرِمِيْنَ ۳۵ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ
۳۶ اَمْ لَكُمْ كِتٰبٌ فِيْهِ تَدْرُسُونَ ۳۷ اِنْ لَكُمْ فِيْهِ لَمَّا تَخَيَّرُونَ ۳۸ اَمْ لَكُمْ
اٰيْمٰنٌ عَلَيْنَا بِالْعَهْدِ اِلَىٰ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اِنْ لَكُمْ لَمَّا تَحْكُمُونَ ۳۹ سَلِّمُوْهُمْ
اِيْتَهُمْ بِذٰلِكَ زَعِيْمٌ ۴۰ اَمْ هُمْ شُرَكَاءُ فَلَْيَاْتُوْا بِشُرَكَائِهِمْ اِنْ كَانُوْا صٰدِقِيْنَ
۴۱ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُوْدِ فَلَا يَسْتَطِيعُوْنَ ۴۲

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ
سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ
حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا
فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ
لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾
لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ
فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ
لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

فهرست کلمات ترجمه شده در کتاب های آموزش قرآن پایه های دوم تا ششم ابتدایی

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
الف					
ءاتوا	۵/۱	بپردازید	أَعْمَتَّ	۵/۱۲	نعمت دادی
ءاخِرَة	۳/۲	آخرت	أَنْفَقُوا	۶/۱۰	انفاق کردند
ءامَنَ	۵/۵	ایمان آورد	أَنْفَقُوا	۴/۹	انفاق کنید، ببخشید
ءامَنَّا	۴/۱۰	ایمان آوردیم	أَنْهَار	۵/۸	رودها
ءایات	۵/۶	آیات، نشانه ها	ب		
ءایة	۴/۱۲	آیه، نشانه	بَصِير	۳/۷	بینا
أ	۶/۹	آیا	بَعْض	۶/۴	بعضی
إِتَّخَذَ	۵/۹	گرفت	بُكْرَة	۴/۱۲	صبح
إِتَّقُوا	۶/۳	تقوا پیشه کنید	بُنِيَ	۲/۵	فرزندم
إِثْمٌ	۶/۴	گناه	بَيَان	۲/۷	پیام
إِجْتَنِبُوا	۶/۴	اجتناب کنید و دوری کنید	بَيَّت	۵/۱۳	خانه
أَجْرٌ	۳/۳	پاداش	بَيِّنَات	۶/۱۱	دلایل روشن
أَجَلٌ	۴/۱۱	زمان	ت		
أَحَدٌ	۵/۷	کسی، یکی	تِجَارَة	۶/۱۴	تجارت
إِحْسَانٌ	۲/۱۱	کار خوب، نیکی	تَعْقِلُونَ	۵/۶	اندیشه می کنید
أَحْسَنُوا	۵/۴	کار خوب کردند	تَعْمَلُونَ	۶/۴	عمل می کنید
إِحْوَانٌ	۶/۱۳	برادران	تَقْبَلُ	۴/۶	قبول کن، بپذیر
أَذَى، أذَى	۵/۸	آزار و اذیت	تَوَبُوا	۵/۸	توبه کنید
أَرْضٌ	۴/۴	زمین	تُؤْمِنُونَ	۶/۱۴	ایمان می آورید
إِسْمٌ	۶/۸	نام، اسم	ج		
أَطِيعُوا	۴/۳	اطاعت کنید	جَاهِدُوا	۵/۳	جهاد کنید
أُعْبُدُوا	۵/۳	عبادت کنید	جَزَاءٌ	۲/۱۱	پاداش
إِعْفِرْ	۵/۱۲	بیامرز	جَنَاتٌ	۵/۵	بهشت ها
أَقِيمُوا	۵/۱	برپا دارید	جُنُودٌ	۶/۲	لشکریان
أَكْبَرُ	۳/۱	بزرگ تر	جَنَّةٌ	۵/۵	بهشت
إِلَّا	۶/۸	مگر	ح		
الَّذِي	۴/۱۵	کسی که	حَبَّةٌ، حَبٌ	۴/۹	دانه
الَّذِينَ	۴/۹	کسانی که	حَبَلٌ	۴/۵	ریسمان
اللَّهُ	۴/۶	خدا	حَدِيدٌ	۶/۱۰	آهن
إِلَهٌ	۳/۱	خدا، معبود	حِسَابٌ	۴/۱	حساب، قیامت
أَمْرٌ	۵/۷	کار	حَسَنَةٌ	۳/۱	خیر و خوبی
أَنْتَ	۴/۱۳	تو	حَسَنَةٌ	۴/۱۰	کار خوب، خوب
أَنْتُمْ	۶/۹	شما	حَمْدٌ	۳/۱	سپاس و ستایش
أَنْزَلَ	۴/۱۵	نازل کرد، فر فرستاد	حَيٌّ	۸	زنده
أُنزِلَ	۵/۱۰	نازل شد	خ		
أَنْزَلْنَا	۵/۶	نازل کردیم، فرو فرستادیم	خَالِقٌ	۴/۱۰	خالق، آفریننده
			خَلَقَ	۴/۱۱	آفرید، خلق کرد

معنا	درس / پایه	کلمه	معنا	درس / پایه	کلمه
کارهای خوب	۵/۳	صَالِحَات	خوبی، کار خوب	۳/۱۰	حَیْر
بخشش‌ها	۵/۸	صَدَقَات	بهتر، بهترین	۴/۱۳	حَیْر
بخشش	۵/۸	صَدَقَة	کارهای خوب	۳/۷	حَیْرَات
راه	۴/۵	صِرَاط	بهترین کار	۳/۱	حَیْرِ الْعَمَل
نماز	۲/۵	صَلَاة			
			د		
			دنیا	۲/۳	دُنْيَا
			ذ		
غذا	۴/۱۵	طَعَام	ذره	۳/۱۱	ذَرَّة
غذاهای پاک و خوب	۲/۴	طَيِّبَات	تذکر	۶/۶	ذِكْرٌ
			گناهان	۶/۱۴	ذُنُوب
ظالمان، ستمگران	۳/۵	ظَالِمِيْنَ	صاحب	۶/۶	ذُو
گمان	۶/۴	ظَنٌّ			
			ر		
دانا	۴/۴	عَالِمٌ	بسیار دلسوز و مهربان	۶/۱۳	رَتُوفٌ
جهان‌ها، جهانیان	۳/۱	عَالَمِيْنَ	پروردگار	۳/۸	رَبٌّ
بندگان	۵/۷	عِبَادٌ	پروردگار ما، پروردگارا	۲/۱۱	رَبَّنَا
بنده	۴/۳	عَبْدٌ	رحمت	۲/۱۲	رَحْمَةٌ
سختی	۲/۱۱	عُسْرٌ	بخشنده	۳/۱	رَحْمَنٌ
شب	۴/۱۲	عَشِيٌّ	مهربان	۳/۱۰	رَحِيمٌ
بزرگ	۳/۱	عَظِيمٌ	روزی	۲/۱۵	رِزْقٌ
دانش	۳/۸	عِلْمٌ	پیامبران	۵/۴	رُسُلٌ
دانا	۴/۲	عَلِيمٌ	پیامبر	۳/۱	رَسُولٌ
انجام داد	۵/۵	عَمِلَ	انار	۶/۸	رُمَّانٌ
انجام دادند	۵/۳	عَمِلُوا			
تزد	۴/۶	عِنْدٌ	ز		
چشمه‌ها	۶/۵	عُيُونٌ	زکات، صدقه‌ی واجب	۴/۷	زَكَاةٌ
			زیور، زینت	۵/۹	زِينَةٌ
			س		
نهان، غیب	۴/۴	غَيْبٌ	عیب و نقصی ندارد	۳/۱	سُبْحَانَ
بسیار آمرزنده	۴/۷	غَفُورٌ	هفت	۴/۹	سَبْعٌ
پسر	۵/۵	غُلَامٌ	آسمان	۵/۷	سَّمَاءٌ
بی‌نیاز	۵/۱۱	غَنِيٌّ	آسمان‌ها	۵/۱۱	سَمَاوَاتٌ
			شنوا	۴/۲	سَمِيعٌ
گفت	۴/۸	قَالَ	گناه	۴/۱۰	سَيِّئَةٌ
توانا	۴/۲	قَادِرٌ	ش		
قرآن، کتاب خدا	۲/۱۴	قُرْآنٌ	بدی، بد	۳/۱۱	شَرٌّ
بگو	۵/۱۲	قُلْ	خورشید	۴/۱۴	شَمْسٌ
کم	۴/۴	قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ	مشورت	۳/۱۳	شُورَى
قلوب، دل‌ها، قلب‌ها	۴/۱۳	قُلُوبٌ	ص		
ماه	۴/۱۴	قَمَرٌ	کار خوب	۵/۵	صَالِحٌ

معنا	درس / پایه	کلمه	معنا	درس / پایه	کلمه
فایده‌ها	۶/۱۰	مَنَافِع	قدرت و نیرو	۵/۴	قُوَّة
ترازو	۶/۷	مِيزَان	قوم، گروه	۴/۱۲	قَوْم
			نیرومند	۶/۱۰	قَوِي
ما	۴/۱۳	نَا	کافران، افراد بی‌ایمان	۴/۱۳	كَافِرِينَ
آتش	۲/۳	نَار	بسیار	۴/۴	كَثِيرًا
مردم	۲/۷	نَاس	همه، هر	۶/۸	كُلٌّ
پیامبر	۲/۳	نَبِيٌّ	بخورید	۲/۴	كُلُوا
هشداردهنده	۶/۲	نَذِيرٌ			
زنان	۶/۳	نِسَاء	نیست	۴/۷	لَا
ما	۶/۹	نَحْنُ	اندیشه نمی‌کنید	۵/۶	لَا تَعْقِلُونَ
نعمت	۲/۶	نِعْمَةٌ	دوست ندارد	۲/۱۲	لَا يُحِبُّ
روز	۵/۲	نَهَارٌ	مروارید	۶/۸	لُؤْلُؤٌ
			شب	۵/۲	لَيْلٌ
پدر و مادر	۳/۴	وَالِدَيْنِ	شب	۵/۱۰	لَيْلَةٌ
پدر و مادرم	۵/۱۲	وَالِدَيَّ			
هدایت	۴/۱۱	هُدًى، هُدًى	آب	۴/۱۵	مَاءٌ
این	۴/۱۴	هَذَا	مؤمنان	۶/۱	مُؤْمِنُونَ
آیا	۶/۸	هَلْ	مؤمنان	۴/۱	مُؤْمِنِينَ
او	۴/۱۵	هُوَ	مبارک، با برکت	۵/۱۰	مُبَارَكَةٌ
			بشارت‌دهنده	۶/۲	مُبَشِّرٌ
ای	۶/۳	يَا أَيُّهَا	روشن	۵/۶	مُبِينٌ
دوست دارد	۲/۵	يُحِبُّ	افراد باتقوا	۶/۵	مُتَّقِينَ
مساوی است	۶/۱۳	يَسْتَوِي	مثل، داستان	۵/۹	مَثَلٌ
می‌داند	۶/۴	يَعْلَمُ	نیکوکاران	۲/۱۶	مُحْسِنِينَ
انجام دهد	۵/۱۱	يَعْمَلُ	مهربانی	۳/۱۶	مَرْحَمَةً
برپا می‌دارند	۶/۱	يُقِيمُونَ	پیامبران، فرستادگان (الهی)	۴/۵	مُرْسَلِينَ
انفاق می‌کنند	۴/۹	يُنْفِقُونَ	راست	۴/۵	مُسْتَقِيمٌ
هدایت می‌کند	۵/۱۱	يَهْدِي	اسراف‌کنندگان	۲/۹	مُسْرِفِينَ
روز	۳/۱	يَوْمٌ	معین	۴/۱۱	مُسَمًّى
آن روز	۵/۹	يَوْمَئِذٍ	خوب، کار خوب	۵/۸	مَعْرُوفٌ
روز قیامت	۳/۱	يَوْمَ الدِّينِ	بدکاران	۳/۵	مُفْسِدِينَ
روز قیامت	۵/۴	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	افراد رستگار و موفق	۶/۱۲	مُقْلِحُونَ
			ملائکه، فرشتگان	۲/۳	مَلَائِكَةً

